

DELOITTE DORADZTWO PODATKOWE
SP. Z O.O.

Plan ewaluacji SA.41471(2015/N)

**Rozporządzenie Ministra Nauki i
Szkolnictwa Wyższego w sprawie
warunków i trybu udzielania pomocy
publicznej i pomocy de minimis za
pośrednictwem Narodowego Centrum
Badań i Rozwoju**

Spis treści

Spis skrótów	2
<i>I. Wstęp</i>	3
<i>II. Opis Programu Pomocowego</i>	4
1. <i>Diagnoza stanu działalności B+R+I w Polsce</i>	4
2. <i>Cele interwencji</i>	8
3. <i>Działania planowane do zastosowania w Rozporządzeniu Pomocowym</i>	8
4. <i>Grupa docelowa i intensywność wsparcia Rozporządzenia Pomocowego</i>	9
5. <i>Zakładany wpływ interwencji</i>	16
6. <i>Logika interwencji Programu Pomocowego</i>	17
7. <i>Budżet Programu i jego beneficjenci</i>	22
<i>III. Założenia ewaluacji</i>	45
1. <i>Cele i kryteria badania ewaluacyjnego</i>	45
2. <i>Pytania badawcze wraz ze wskaźnikami służącymi ewaluacji pomocy publicznej</i>	45
3. <i>Metodologia badawcza</i>	70
4. <i>System monitoringu</i>	72
5. <i>Harmonogram badania</i>	74
6. <i>Zasoby niezbędne do realizacji badania</i>	75
7. <i>Jawność</i>	79
Krajowe Inteligentne Specjalizacje	80

Spis skrótów

B+R – działalność badawczo-rozwojowa,

B+R+I – działalność badawczo-rozwojowa i innowacyjna,

BERD – wydatki sektora przedsiębiorstw na badania i rozwój (z ang. Business Expenditure on Research and Development,)

CAPI – (z ang.) Computer Aided Personal Interview,

CATI – (z ang.) Computer-Assisted Telephone Interview,

CAWI – (z ang.) Computer-Assisted Web Interview,

DID – metoda podwójnej różnicy (z ang. Difference in Difference),

EVCA - European Private Equity & Venture Capital Association,

GBER – Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,

GERD – krajowe wydatki na badania i rozwój ogółem (z ang. Gross Expenditure on Research and Development),

GUS – Główny Urząd Statystyczny w Polsce,

GZE – Grupa Zarządzająca Ewaluacją,

JRE – Jednolity Rynek Europejski,

KE – Komisja Europejska,

KM – Komitet Monitorujący,

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa,

NCBR – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (z ang. Organisation for Economic Co-operation and Development),

PKB – produkt krajowy brutto,

PSM – (z ang.) Propensity Score Matching,

RDD – (z ang.) Regression Discontinuity Design,

REGON – Rejestr Gospodarki Narodowej,

Rozporządzenie/Program Pomocowy - *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,*

RP – Rzeczpospolita Polska,

TRAKTAT- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)

UE – Unia Europejska.

I. Wstęp

Potrzeba opracowania planu ewaluacji pomocy udzielanej w ramach *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (zwanego dalej Rozporządzeniem lub Programem Pomocowym) wynika z przeprowadzonej w 2014 r. reformy pomocy publicznej i pomocy *de minimis* na poziomie Unii Europejskiej oraz zmian regulacji prawnych w tym zakresie.

Podstawą prawną dla opracowania Rozporządzenia i planu ewaluacji pomocy udzielanej w jego ramach są następujące unijne i krajowe akty prawne:

- *Rozporządzenie KE (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (dalej: GBER)*¹.
- *Rozporządzenie KE (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.*²
- *Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.*³

Celem planu ewaluacji Rozporządzenia jest przygotowanie założeń metodologicznych do oceny Programu Pomocowego, która dostarczy informacji na temat bezpośrednich i pośrednich efektów udzielanej pomocy.

Niniejszy plan ewaluacji, jego cele i kryteria są zgodne z metodologią ewaluacji pomocy publicznej zalecaną przez Komisję Europejską w dokumencie *Common methodology for State aid evaluation* z dnia 28 maja 2014 r.⁴

Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a Rozporządzenia KE (UE) nr 651/2014, Program Pomocowy podlega obowiązkowi notyfikacji do KE, ponieważ średni roczny budżet tego instrumentu przekracza 150 mln EUR.

W ramach Rozporządzenia pomoc będzie udzielana w ośmiu obszarach wsparcia a jej celem jest wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Logika interwencji publicznej zaprojektowana w Programie Pomocowym wynika z następujących problemów zidentyfikowanych na etapie diagnozy:

- niskich nakładów na B+R+I (działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną) ponoszonych w sektorze przedsiębiorstw w stosunku do PKB (wskaźnik dla Polski stanowi 25% średniej dla UE);
- niskiej skłonności przedsiębiorstw do ponoszenia ryzyka badawczego;
- niedoboru środków finansowych i wysokich kosztów prowadzenia badań;
- niskiej skłonności do współpracy sektora biznesu i nauki w obszarze B+R+I;
- niskiego stopnia komercjalizacji i umiędzynarodowienia badań naukowych w Polsce.

---

¹ Dz. U. UE, 26.6.2014, L 187

² Dz.U. UE, 24.12.2013, L 352

³ Dz. U. 2010, nr 96 poz. 616

⁴ SWD(2014) 179 final

II. Opis Programu Pomocowego

1. Diagnoza stanu działalności B+R+I w Polsce

1.1 Ograniczenia działalności B+R+I w Polsce

Implementacja Programu Pomocy odpowiada na potrzeby wynikające z diagnoz przedstawionych w raportach dotyczących innowacyjności i konkurencyjności, w tym w dorocznej ocenie poziomu innowacyjności gospodarek państw członkowskich UE - *Innovation Union Scoreboard*⁵ (edycja z 2014r.) Zidentyfikowano następujące potrzeby i braki:

1. Ograniczona skala działalności B+R+I przedsiębiorstw, w szczególności:
  - a. niskie nakłady polskich przedsiębiorców na działalność B+R (BERD w Polsce wynosi 0,33% PKB podczas gdy średnia w UE to 1,2% PKB, a średnia dla UE 15 – 1,36%⁶);
  - b. niska skłonność przedsiębiorstw w Polsce do podejmowania przedsięwzięć o charakterze innowacyjnym;
  - c. niski udział nakładów prywatnych na działalność B+R+I w ogólnych nakładach bieżących na ten rodzaj działalności;
  - d. niski stopień zatrudnienia personelu B+R w przedsiębiorstwach;
  - e. mała aktywność firm w zakresie ochrony własności przemysłowej;
  - f. niska aktywność przedsiębiorstw w obszarze zakupu i sprzedaży wyników prac B+R.
2. Niedobór środków finansowych na działalność B+R+I, w szczególności:
  - a. ograniczenie dostępności finansowania (tzw. luka kapitałowa) innowacyjnych przedsiębiorstw, w szczególności z sektora MŚP, na wczesnym etapie rozwoju;
  - b. niska skłonność funduszy inwestycyjnych typu „venture capital” do inwestowania w projekty B+R+I.
3. Niedostateczna skala kooperacji różnych podmiotów gospodarczych przy realizacji projektów B+R+I, w szczególności:
  - a. niski poziom współpracy sektora przedsiębiorstw z sektorem nauki;
  - b. niski poziom współpracy między przedsiębiorstwami w zakresie prowadzenia działalności B+R oraz komercjalizacji wyników badań.

Poniżej przytoczono najważniejsze dane liczbowe obrazujące obecną sytuację dotyczącą działalności B+R+I w Polsce, potwierdzające powyższą diagnozę.

Ad. 1.

Zgodnie z rankingiem *Innovation Union Scoreboard* 2014 Polska zaliczona została do grupy „umiarkowanych innowatorów”, co stanowi poprawę w stosunku do raportu z roku 2013, gdzie została zaklasyfikowana do grona „skromnych innowatorów”. Oba wyniki są jednak poniżej średniej UE. Według przytoczonych źródeł GUS i Eurostat, aktywność innowacyjna przedsiębiorstw w Polsce kształtuje się na niskim poziomie - poniżej 20% firm w Polsce wykazuje zaangażowanie w taką działalność.

W latach 2007-2012 nakłady na działalność B+R w Polsce wzrosły z 6,673 mld zł do 14,353 mld zł, co oznacza wzrost wskaźnika GERD (wyrażonego jako % PKB) o ponad 0,3 punktu procentowego do

---

⁵ Komisja Europejska, *Innovation Union Scoreboard* 2014,

⁶ Eurostat, *Gross Domestic Expenditure on R&D, Main Science and Technology Indicators*, 2012

wysokości 0,9%⁷. Stosunek ten pozostaje znacząco niższy niż średni dla państw UE, który wyniósł w 2012 r. 2,08%⁸.

Opisywany wzrost wydatków na działalność B+R w Polsce był w znacznym stopniu wywołany wzrostem wydatków państwa, w mniejszym stopniu nakładów prywatnych. Ma to odzwierciedlenie w strukturze wydatków na B+R w Polsce, które w 2012 r. w 51,4% pochodziły ze źródeł publicznych. Udział wydatków sektora prywatnego (BERD) w całości nakładów na ten typ działalności wyniósł 32,3%. Średnie wydatki w UE z sektora publicznego stanowiły w 2011 r. 34%, podczas gdy wydatki sektora przedsiębiorstw (BERD) odpowiadały za 54% ogółu nakładów na B+R.⁹

W roku 2012 r. nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych wyniosły 21 535,4 mln zł, z czego ponad 70% to wydatki przedsiębiorstw zatrudniających 250 i więcej pracowników. W tym samym roku nakłady przedsiębiorstw z sektora usług wyniosły 15 145,4 mln zł, a ponad 73% z nich pochodziło z podmiotów zatrudniających 250 i więcej osób.¹⁰ Z powyższych danych wynika, że działalność innowacyjna w Polsce prowadzona jest głównie przez duże przedsiębiorstwa, natomiast sektor MŚP, w skład którego wchodzi ponad 99% podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Polsce, odpowiada tylko za niecałe 30% całości nakładów przedsiębiorstw na działalność innowacyjną.

W 2012 r. przedsiębiorstwa przemysłowe większą część nakładów na działalność innowacyjną przeznaczały na nabycie maszyn i urządzeń technicznych, środków transportowych, narzędzi, przyrządów i wyposażenia – ponad 58%, a tylko 17,1% na działalność B+R. W przedsiębiorstwach usługowych udział wydatków na działalność B+R prezentował się znacznie lepiej, osiągając wartość ponad 40%.¹¹

Niskie nakłady przedsiębiorstw na działalność B+R skutkują niskim zatrudnieniem personelu B+R w przedsiębiorstwach. W 2012 r. tylko 28,45% polskiego personelu B+R (mierzonego w ekwiwalentach czasu pracy) było zatrudnione w przedsiębiorstwach¹², co stanowi mniej niż połowę procentowego zatrudnienia w tym sektorze dla UE, które wynosiło 58%.¹³

Aktywność sektora przedsiębiorstw w Polsce w obszarze ochrony własności intelektualnej również kształtuje się na niskim poziomie. W 2013 r. 40,13% ogółu zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego RP dokonanych zostało przez przedsiębiorstwa¹⁴. Jednym ze wskaźników pokazujących względną aktywność patentową jest liczba wniosków patentowych na 1 mld PKB (w euro według standardu siły nabywczej). W roku 2010 r. wyniósł on w Polsce 0,67 co odpowiadało 34% unijnej średniej.¹⁵

Polskie przedsiębiorstwa przemysłowe wykazują również niską aktywność na rynku wyników prac B+R. W 2012 r. zakupu prac od innych podmiotów krajowych dokonało 2843 przedsiębiorstw, natomiast tylko 1200 przedsiębiorstw nabyło prace od podmiotów pochodzących z innych krajów UE. W tym samym roku jedynie ok. 260 przedsiębiorstw przemysłowych sprzedało wyniki swoich prac B+R w kraju, a 90 przedsiębiorstw przemysłowych na terenie UE.¹⁶ Zgodnie z rejestrem REGON, w 2012 roku w Polsce

---

⁷ Raport GUS, *Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2012 r.* Warszawa, 2013 r.

⁸ Eurostat, *Gross Domestic Expenditure on R&D*

⁹ Dane OECD, *Research and Development Statistics, Percentage of GERD financed by industry and government*, <http://www.oecd.org/sti/>

¹⁰ Raport GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2010-2012*, Warszawa, 2013, s. 69

¹¹ *Ibidem* s. 73

¹² Raport GUS, *Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2012 r.* Warszawa, 2013 r, s. 6

¹³ Eurostat, *R&D personel by sectors of performance*.

¹⁴ UP RP, *Raport roczny 2013*, s.13

¹⁵ Innovation Union Scoreboard 2014;

¹⁶ Raport GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2010-2012*, Warszawa, 2013, s. 99

było zarejestrowanych 3 975,3 tys. podmiotów. Oznacza to, że liczba przedsiębiorstw przeprowadzających transakcje w zakresie praw własności intelektualnej wynosi mniej niż 1 promil.¹⁷

Ad. 2.

Dostępność komercyjnych źródeł finansowania na rynku krajowym, szczególnie w zakresie finansowania innowacyjnych przedsiębiorstw z sektora MŚP, jest znacząco ograniczona.¹⁸ Źródłami finansowania dla takich podmiotów jest przede wszystkim finansowanie dłużne, głównie kredyty i pożyczki bankowe oraz finansowanie kapitałowe. Finansowanie udziałowe dostarczane jest w szczególności przez fundusze podwyższonego ryzyka („venture capital”), anioły biznesu, a także w mniejszym stopniu uzyskiwane poprzez publiczny rynek kapitałowy i alternatywne systemy obrotu.

Finansowanie dłużne z sektora bankowego jest szczególnie ograniczone w przypadku podmiotów dopiero rozpoczynających działalność. Również uzyskanie finansowania na projekty innowacyjne, które często charakteryzują się wysoką niepewnością powodzenia czy spodziewanymi przepływami finansowymi w odległej przyszłości, jest utrudnione.

Polski rynek funduszy „private equity” i „venture capital” jest słabo rozwinięty i podatny na wahania. Zgodnie z danymi European Private Equity & Venture Capital Association (EVCA), w latach 2010-2013 ogólny poziom inwestycji tego typu wahał się w przedziale 114,76-485,56 mln euro co stanowiło 0,03%-0,13% polskiego PKB. Unijna średnia wahała się w tym czasie w przedziale 0,17%-0,41% PKB¹⁹ Według EVCA Polski rynek stanowił od 0,8 do 2% całego europejskiego rynku venture capital. Zgodnie z rankingiem Global Innovation Index, Polska w 2014 r. zajmuje 55. miejsce pod względem wartości ww. wskaźnika.²⁰

Ad. 3

Zgodnie z Raportem GUS *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2010-2012*, 33,8% przedsiębiorstw przemysłowych oraz 27,3% podmiotów z sektora usług podejmujących działalność innowacyjną deklaruje prowadzenie współpracy przy tego typu projektach z innymi podmiotami. Zgodnie z analogicznym raportem na lata 2009-2011 przedsiębiorcy wymieniali dostawców, jako główną grupę podmiotów będących partnerami w działalności innowacyjnej (29,7% firm przemysłowych i 35,9% podmiotów z sektora usług). Ponad 22% i 28,5% odpowiednio przedsiębiorstw przemysłowych i przedsiębiorstw usługowych oceniło korzystnie działalność innowacyjną prowadzoną we współpracy z innymi podmiotami ze swojej grupy przedsiębiorców. Jednak zaledwie 11,2% przedsiębiorstw przemysłowych i 3,8% usługowych oceniło jako najbardziej korzystną dla ich działalności innowacyjnej współpracę z instytucjami badawczymi. Kooperację z zagranicznymi, publicznymi instytucjami badawczymi oceniło jako najbardziej korzystną tylko 0,2% przedsiębiorstw przemysłowych i 2,6% przedsiębiorstw usługowych prowadzących działania innowacyjne.²¹ Według danych zaprezentowanych w *Innovation Union Scoreboard 2014* średnia UE w kategorii współpracy pomiędzy firmami MŚP wynosiła 11,7% w 2013 roku.²²

Z drugiej strony, Ranking Global Innovation Index 2014 ocenia poziom współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami naukowymi w Polsce na przeciętny - w skali 143 badanych krajów, Polska zajmuje 70. miejsce w tej kategorii. Z drugiej strony ocena powiązań w prowadzonej działalności innowacyjnej wypada w rankingu znacznie poniżej przeciętnej – Polska zajmuje 103. miejsce.²³

---

¹⁷ Ministerstwo Gospodarki, *Przedsiębiorczość w Polsce*, Warszawa 2013, s. 39.

¹⁸ Raport Komisji Europejskiej *Ocena krajowego programu reform i programu konwergencji POLSKI z 2012 r.*, 2012

¹⁹ Raport *EVCA Poland 2013*

²⁰ Global Innovation Index 2014, s. 243

²¹ Raport GUS, *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2010-2012*, Warszawa, 2013, s. 92

²² Innovation Union Scoreboard 2014

²³ Global Innovation Index 2014, s. 243

Powyższe dane wskazują, że skala współpracy różnych podmiotów gospodarczych w obszarze B+R+I w Polsce jest wciąż niewielka.

1.2 Niedoskonałości rynku.

Interwencje przewidziane w Rozporządzeniu mają doprowadzić do zmniejszenia niedoskonałości rynku, które wpływają na ograniczenie działalności B+R+I w Polsce. Te niedoskonałości dotyczą:

1. Pozytywnych efektów zewnętrznych i transferu wiedzy.
2. Niedoskonałości i asymetrii informacji.
3. Możliwości koordynacji i tworzenia sieci.
4. Strukturalnego i cyklicznego braku finansowania przedsiębiorstw na polskim rynku.

Niedoskonałości rynku wymienione w punktach 1-4 są specyficzne dla działalności innowacyjnej, bez względu na miejsce jej prowadzenia i wynikają z charakterystyki projektów B+R+I. Zostały one wskazane jako podstawowe niedoskonałości rynku mogące wywoływać potrzebę interwencji państwa, w *Zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną*.²⁴

Ad. 1

Pierwsza z wymienionych wyżej niedoskonałości rynku wynika z generowania przez projekty B+R+I efektów zewnętrznych, które przynoszą korzyści dla szerszej grupy interesariuszy niż tylko podmioty zaangażowane w prowadzenie prac nad danymi projektami. Część z pozytywnych efektów zewnętrznych nie może być internalizowana i monetyzowana przez przedsiębiorstwa. W związku z tym poziom kosztów w stosunku do zysku, jaki są w stanie zrealizować podmioty gospodarcze prowadzące działania innowacyjne jest mniej korzystny niż dla ogółu interesariuszy. Tym samym taka niedoskonałość rynku zniechęca sektor prywatny do angażowania się w działalność B+R+I, co w ostateczności przełoży się na brak pozytywnych efektów takich przedsięwzięć dla społeczeństwa.

Ad.2

Wysoki poziom niepewności charakteryzujący projekty B+R+I oraz stopień skomplikowania takich przedsięwzięć, wywołuje asymetrię informacyjną w działalności innowacyjnej. Prawidłowe oszacowanie potencjalnego zysku i odniesienie go do spodziewanego ryzyka w celu podjęcia decyzji inwestycyjnej przez podmioty gospodarcze lub zapewniające finansowanie jest wysoce utrudnione. Wynikiem tego stanu może być niedostateczne zaangażowanie podmiotów w działalność innowacyjną.

Ad.3

Z kolei problemy związane z inicjowaniem współpracy i koordynacją działań występują zarówno na poziomie samych przedsiębiorstw jak również we współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi. Dotyczą one zarządzania wspólnie prowadzonymi projektami, poszukiwania odpowiednich partnerów, pogodzenia rozbieżnych interesów stron, problemów prawnych czy podziału praw do rezultatów badań. Istniejące bariery i niska skłonność do kooperacji ograniczają zdolności innowacyjne pojedynczych podmiotów, a w konsekwencji całej gospodarki.

Ad.4

Poziom dostępności finansowania dłużnego i kapitałowego dla przedsiębiorstw prowadzących działalność innowacyjną, w szczególności z sektora MŚP, jest w Polsce ograniczony. Mniejsza dostępność środków finansowych na rynku kapitałowym w Polsce wynika m.in. z krótkiego okresu jego

---

²⁴ *Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną*, Dz. U. UE C 198, 27.06.2014, str. 1

rozwoju, czy podwyższonego profilu ryzyka kraju. Skutkiem tego jest m.in. fakt, iż koszt kapitału pozyskanego na rynku krajowym jest wyższy niż dla podmiotów działających na bardziej rozwiniętych rynkach zagranicznych.²⁵ W konsekwencji, polskie przedsiębiorstwa napotykają zwiększone ograniczenia finansowe dla prowadzenia działalności innowacyjnej.

2. Cele interwencji

Celem głównym Programu Pomocowego jest przyczynienie się do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Dodatkowo, w ramach Programu Pomocowego zostały wyodrębnione trzy cele szczegółowe:

1. Wzrost aktywności przedsiębiorstw w obszarze prac B+R.
2. Wzrost nakładów na prace B+R+I w przedsiębiorstwach.
3. Wzrost komercjalizacji i wdrożeń wyników prac B+R w sektorze przedsiębiorstw.

Cele szczegółowe odzwierciedlają zakładany bezpośredni i pośredni skutek wywołany udzieleniem pomocy w ramach poszczególnych obszarów wsparcia.

Zgodnie ze strategią Europa 2020, termin wyznaczony na osiągnięcie zarówno celu głównego jak i celów szczegółowych to 2020r. Stopień realizacji tych celów będzie mierzony za pomocą wskaźników przedstawionych w ramach Tabeli 2 i Tabeli 9 niniejszego planu ewaluacji.

Weryfikacja osiągnięcia celów interwencji następuje na poziomie pytań badawczych, które mogą być odniesione do wszystkich lub wybranych obszarów wsparcia.

3. Działania planowane do zastosowania w Rozporządzeniu Pomocowym

Pomoc publiczna udzielana na podstawie Rozporządzenia jest przeznaczona na wspieranie następujących obszarów działalności B+R+I:

1. badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz studia wykonalności, o których mowa w art. 25 rozporządzenia GBER;
2. wspieranie innowacyjności, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia GBER;
3. badania naukowe i prace rozwojowe w sektorze rybołówstwa i akwakultury, o których mowa w art. 30 rozporządzenia GBER;
4. wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia GBER;
5. wspieranie przedsiębiorców rozpoczynających działalność badawczo-rozwojową, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia GBER;
6. pokrycie kosztów rozpoznania potencjalnych beneficjentów pomocy publicznej na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 24 rozporządzenia GBER;
7. usługi doradcze, o których mowa w art. 18 rozporządzenia GBER;

---

²⁵ Zgodnie z metodologią proponowaną przez A. Damoradana premia za ryzyko inwestowania w danym kraju, której wysokość wpływa na oczekiwaną przez inwestorów stopę zwrotu, a tym samym na koszt kapitału przedsiębiorstw, może być obliczona na podstawie ratingu kredytowego państwa, różnic w oprocentowaniu obligacji rządowych (Bond default spread) albo bazując na Credit Default Swap Spread. Rating kredytowy przyznany przez agencję Fitch dla Polski wynosi A, który jest niższy niż rating UE na najwyższym poziomie AAA, co implikuje wyższą wartość premii za krajowe ryzyko inwestycyjne. Porównaj: A. Damodaran, *Equity Risk Premiums (ERP): Determinants, Estimation and Implications – A Post-Crisis Update*, "Financial Markets, Institutions & Instruments", Vol. 18 Issue 5, grudzień 2009, s.289-370;

8. pomoc de minimis jest udzielana za pośrednictwem Centrum na wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki.

W ramach programu pomocy planowane jest udzielanie wsparcia w postaci instrumentów bezzwrotnych (dotacji), instrumentów finansowych oraz zwrotnych.

Pomoc publiczna w ramach Programu Pomocowego wydatkowana będzie głównie za pomocą instrumentów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020. Szczegółowe informacje na temat profilu poszczególnych instrumentów pomocowych znajdują się w załączniku nr 1.

4. Grupa docelowa i intensywność wsparcia Rozporządzenia Pomocowego

Dobór grup beneficjentów do poszczególnych obszarów wsparcia został przeprowadzony na podstawie analizy potrzeby interwencji, z uwzględnieniem najbardziej optymalnego sposobu osiągnięcia zakładanych celów szczegółowych. Selekcja beneficjentów jest zgodna z odpowiednimi zapisami GBER.

Rozporządzenie pomocowe obejmuje dwie grupy docelowe – pośrednią i bezpośrednią.

Pośrednią grupą docelową wsparcia są wszystkie przedsiębiorstwa polskiej gospodarki, natomiast bezpośrednią grupą docelową wsparcia są beneficjenci Programu Pomocowego szczegółowo określone w Tabeli 1 poniżej. Obejmuje on wszystkich przedsiębiorców bez względu na sektor (z wyłączeniem przedsiębiorców działających w sektorze rolnictwa), lokalizację i wielkość (w zależności od wielkości podmiotu przysługują mu różne intensywności wsparcia). Szacunkowa liczba beneficjentów-przedsiębiorców korzystających z instrumentów Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wynosi ok. 3700.

Poniższa tabela prezentuje grupy beneficjentów, do których jest skierowana pomoc udzielana na podstawie Programu Pomocowego w podziale na planowane typy interwencji wraz z planowanymi poziomami intensywności wsparcia.

Tabela 1. Grupy docelowe Programu Pomocowego

Obszar wsparcia	Grupa beneficjentów	Intensywność wsparcia
<p>Badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz studia wykonalności</p>	<p>Przedsiębiorstwa prowadzące lub chcące prowadzić projekty z zakresu B+R+I.</p>	<p>Intensywność pomocy publicznej, liczona jako stosunek ekwiwalentu dotacji brutto do kosztów kwalifikowalnych, nie może przekroczyć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 100% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku badań podstawowych; 2) 50% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku badań przemysłowych; 3) 25% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku prac rozwojowych; 4) 50% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku studiów wykonalności <p>W przypadku badań przemysłowych i prac rozwojowych intensywność pomocy publicznej ulega zwiększeniu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 10 punktów procentowych – w przypadku średnich przedsiębiorców; 2) 20 punktów procentowych – w przypadku mikro- i małych przedsiębiorców; 3) 15 punktów procentowych – jeżeli zostanie spełniony co najmniej jeden z następujących warunków: <ol style="list-style-type: none"> a) projekt obejmuje skuteczną współpracę między: <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcami, z których co najmniej jeden jest mikro-, małym lub średnim przedsiębiorcą, lub współpraca ma charakter międzynarodowy, co oznacza, że badania przemysłowe są prowadzone w co najmniej dwóch państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwie członkowskim Unii Europejskiej i w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i żaden z przedsiębiorców nie ponosi więcej niż 70% kosztów kwalifikowalnych, lub – przedsiębiorcą a co najmniej jedną jednostką naukową będącą organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę, która ponosi co najmniej 10% kosztów kwalifikowalnych i ma prawo do publikowania wyników projektu w zakresie, w jakim pochodzą one z prowadzonych przez nią badań, b) wyniki projektu są szeroko rozpowszechniane: <ul style="list-style-type: none"> – podczas konferencji technicznych lub naukowych, – w formie publikacji w czasopiśmie naukowych lub technicznych,

		<p>– za pośrednictwem powszechnie dostępnych baz danych zapewniających swobodny dostęp do uzyskanych wyników badań lub</p> <p>– za pośrednictwem oprogramowania bezpłatnego albo oprogramowania z licencją otwartego dostępu</p> <p>– do maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych.</p> <p>W przypadku studium wykonalności intensywność pomocy publicznej ulega zwiększeniu o:</p> <p>1) 10 punktów procentowych dla średnich przedsiębiorców;</p> <p>2) 20 punktów procentowych dla mikro- i małych przedsiębiorców.</p>
Wspieranie innowacyjności	Mikro-, mali i średni przedsiębiorcy.	<p>Intensywność pomocy publicznej na wspieranie innowacyjności nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.</p> <p>Intensywność pomocy publicznej na wspieranie innowacyjności przeznaczonej na pokrycie kosztów usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji może zostać zwiększona do 100% kosztów kwalifikowalnych pod warunkiem, że całkowita wartość tej pomocy nie przekroczy równowartości 200 000 euro dla jednego przedsiębiorcy w okresie trzech lat poprzedzających złożenie wniosku o udzielenie pomocy.</p>
Badania naukowe i prace rozwojowe w sektorze rybołówstwa i akwakultury	<p>Przedsiębiorstwa działające w sektorze rybołówstwa i akwakultury.</p> <p>Pomoc jest udzielana za pośrednictwem jednostki naukowej będącej organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę.</p>	<p>Intensywność pomocy publicznej na badania naukowe lub prace rozwojowe w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie przekracza 100% kosztów kwalifikowalnych.</p>
Wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowania ryzyka	Mikro-, mały i średni przedsiębiorca prowadzący badania naukowe lub prace rozwojowe, który w momencie dokonania	<p>Pomoc publiczna w tym obszarze jest udzielona za pośrednictwem specjalnego funduszy, gdzie wkład finansowy Centrum stanowi nie więcej niż 50% całkowitych środków funduszu przeznaczonych na inwestycje w przedsięwzięcia innowacyjne wykorzystujące wyniki badań naukowych i prac rozwojowych.</p>

	<p>początkowej inwestycji w zakresie finansowania ryzyka spełnia kryteria nienotowanego mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 2 pkt 76 rozporządzenia GBER oraz co najmniej jedno z następujących kryteriów:</p> <p>1) nie prowadzi działalności na żadnym rynku,</p> <p>2) prowadzi działalność na dowolnym rynku krócej niż 7 lat od pierwszej sprzedaży komercyjnej w rozumieniu art. 2 pkt 75 rozporządzenia GBER,</p> <p>3) potrzebuje początkowej inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, która – w oparciu o biznesplan sporządzony w celu wprowadzenia na nowy rynek produktowy lub geograficzny produktu lub usługi powstałych w wyniku badań naukowych lub prac rozwojowych – przekracza 50% jego średnich rocznych obrotów w poprzednich 5 latach</p>	<p>Udział pomocy publicznej na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka udzielanej za pośrednictwem Centrum oraz innych środków publicznych w całkowitej wielkości inwestycji:</p> <p>1) w przedsiębiorców kwalifikowalnych, który nie prowadzi działalności na żadnym rynku – wynosi nie więcej niż 90%;</p> <p>2) w przedsiębiorców kwalifikowalnych, który prowadzi działalność na dowolnym rynku krócej niż 7 lat od pierwszej sprzedaży komercyjnej w rozumieniu art. 2 pkt 75 rozporządzenia GBER – wynosi nie więcej niż 60%;</p> <p>3) w przedsiębiorców kwalifikowalnych, który potrzebuje początkowej inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, która – w oparciu o biznesplan sporządzony w celu wprowadzenia na nowy rynek produktowy lub geograficzny produktu lub usługi powstałych w wyniku badań naukowych lub prac rozwojowych – przekracza 50% jego średnich rocznych obrotów w poprzednich 5 latach – wynosi nie więcej niż 40%;</p> <p>4) kontynuacyjnych w przedsiębiorców kwalifikowalnych po upływie okresu 7 lat od pierwszej sprzedaży komercyjnej wynosi nie więcej niż 40%.</p>
<p>Wspieranie przedsiębiorców rozpoczynających</p>	<p>Pomoc publiczna dla przedsiębiorców rozpoczynających</p>	<p>Pomoc publiczna dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność badawczo-rozwojową może być udzielona</p>

<p>działalność w obszarze prac badawczo-rozwojowych</p>	<p>działalność badawczo-rozwojową jest udzielana małemu przedsiębiorcy w rozumieniu art. 2 ust. 2 załącznika I do rozporządzenia GBER, który:</p> <p>1) nie był notowany na giełdzie w okresie 5 lat od dnia wpisania do właściwego rejestru albo ewidencji;</p> <p>2) nie dokonał jeszcze podziału zysków;</p> <p>3) nie został utworzony przez połączenie.</p>	<p>w formie:</p> <p>1) pożyczek o stopach procentowych na warunkach korzystniejszych od rynkowych, udzielanych na okres:</p> <p>a) 10 lat, o maksymalnej kwocie nominalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 500 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c Traktatu, – 2 000 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a Traktatu, – 1 000 000 euro dla pozostałych przedsiębiorców, <p>2) gwarancji o prowizjach korzystniejszych od wynikających z warunków rynkowych o wartości nieprzekraczającej 80% kwoty kredytu lub pożyczki, na zabezpieczenie których zostają udzielone na okres:</p> <p>a) 10 lat, w których maksymalna gwarantowana kwota wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2 250 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c Traktatu, – 3 000 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a Traktatu, – 1 500 000 euro dla pozostałych przedsiębiorców, <p>b) od 5 do 10 lat, w których maksymalną gwarantowaną kwotę określa się jako iloczyn kwot wskazanych w lit. A przez iloraz 10 lat i rzeczywistego okresu, na jaki gwarancja została udzielona,</p> <p>c) poniżej 5 lat, w których maksymalną gwarantowaną kwotę określa się jak dla gwarancji udzielanych na okres 5 lat;</p> <p>3) dotacji, w tym inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych w rozumieniu art. 2 pkt 66 rozporządzenia nr 651/2014, zmniejszenia stóp procentowych lub prowizji gwarancyjnych, o wartości ekwiwalentu dotacji brutto do:</p>
---	--	--

		<p>a) 600 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c Traktatu,</p> <p>b) 800 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a Traktatu,</p> <p>c) 400 000 euro dla pozostałych przedsiębiorców;</p> <p>4) kombinacji form, o których mowa powyżej, pod warunkiem że odsetek kwoty przyznanej w jednej formie, obliczony na podstawie maksymalnej wielkości pomocy publicznej dopuszczalnej dla tej formy, jest uwzględniony przy ustalaniu pozostałego odsetka maksymalnej wielkości pomocy publicznej udzielanej w innych formach wchodzących w skład kombinacji.</p> <p>Dla małych przedsiębiorców spełniających kryteria innowacyjnego przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 80 rozporządzenia GBER maksymalne wielkości pomocy publicznej, o których mowa powyżej, ulegają podwojeniu.</p>
Koszty rozpoznania potencjalnych beneficjentów pomocy publicznej na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka	Funduszowi, o którym mowa w § 26 ust. 1 Rozporządzenia	Intensywność pomocy publicznej na pokrycie kosztów rozpoznania potencjalnych beneficjentów pomocy publicznej na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.
Usługi doradcze	Mikro-, mali i średni przedsiębiorcy, którzy realizują fazę badań lub rozwoju produktów, lub wprowadzają na rynek po raz pierwszy produkt powstały w wyniku badań	Intensywność pomocy publicznej na pokrycie kosztów usług doradczych nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

	naukowych lub prac rozwojowych.	
Pomoc <i>de minimis</i> na wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki		Pomoc <i>de minimis</i> na wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki nie może przekroczyć 90% wartości kosztów kwalifikowalnych.

5. Zakładany wpływ interwencji

Pomoc publiczna w ramach Programu Pomocowego jest skierowana na osiągnięcie celów ogólnych oraz szczegółowych wskazanych w Tabeli nr 2, a także przyczyni się do realizacji wskazanego celu strategicznego. W szczególności rezultaty będzie można obserwować na poziomie mikroekonomicznym beneficjentów, prawdopodobnie przed 2020 rokiem, natomiast w długofalowej perspektywie spodziewany jest wpływ na poziomie wskaźników makroekonomicznym.

Jednocześnie Program Pomocowy jest odpowiedzią na zdiagnozowane niedoskonałości rynku opisane w punkcie 1.1, które utrudniają działalność B+R+I. W niniejszej sekcji omówiony został zakładany bezpośredni i pośredni wpływ interwencji. Wskazane zostały również potencjalne negatywne skutki udzielania pomocy na konkurencję i wymianę handlową.

5.1 Bezpośredni wpływ Programu Pomocowego na beneficjentów

Planowany pozytywny bezpośredni wpływ interwencji

Zakładane jest osiągnięcie w 2020r. następujących efektów związanych z działalnością innowacyjną beneficjentów, które bezpośrednio przyczynią się do realizacji ogólnego celu Programu Pomocowego, jakim jest wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki:

1. Wzrost nakładów/kosztów beneficjentów na działalność B+R+I.
2. Zwiększenie przez beneficjentów liczby i tempa realizacji projektów B+R.
3. Zwiększenie liczby zgłoszeń patentowych u beneficjentów.
4. Wzrost liczby rozpoczynanych projektów B+R+I przez beneficjentów z sektora MŚP.
5. Wzrost zatrudnienia pracowników B+R w przedsiębiorstwach z sektora MŚP.
6. Zwiększenie dostępności finansowania, tj. zmniejszenie występującej luki finansowania, dla innowacyjnych przedsiębiorstw z sektora MŚP.
7. Wzrost komercjalizacji wyników badań wśród beneficjentów pomocy.

5.2 Pośredni wpływ Programu Pomocowego

Planowany pozytywny pośredni wpływ interwencji

Pośredni wpływ interwencji może być obserwowany na poziomie mikroekonomicznym - działań podmiotów niebędącymi beneficjentami pomocy publicznej udzielanej na podstawie Rozporządzenia, lecz przede wszystkim będzie obserwowany na poziomie makroekonomicznym – poprzez wpływ na ogólny stan otoczenia gospodarczego. W szczególności Program Pomocowy może pośrednio wpływać na:

1. Wzrost nakładów na działalność B+R w stosunku do PKB (GERD), przyczyniając się tym samym do osiągnięcia zakładanego poziomu 1,7% w 2020 r.
2. Wzrost poziomu nakładów przedsiębiorstw na działalność B+R w stosunku do PKB (BERD), przyczyniający się do osiągnięcia udziału nakładów sektora prywatnego na zakładanym poziomie 50% nakładów całkowitych.
3. Dyfuzję innowacji w gospodarce, w szczególności poprzez udział podmiotów niebędących beneficjentami w wykorzystaniu efektów badań (poprzez nabycie praw lub licencji przez takie przedsiębiorstwa).
4. Wzrost zakresu zaangażowania podmiotów niebędących beneficjentami w działalność B+R+I, w szczególności wzrost nakładów na działalność innowacyjną w sektorze MŚP.
5. Zwiększenie zaangażowania prywatnego finansowania innowacyjnej działalności podmiotów z sektora MŚP.

Potencjalny negatywny wpływ interwencji

Podstawowym negatywnym efektem udzielenia pomocy publicznej w sektorze B+R+I jest możliwość wystąpienia zakłócenia konkurencyjności i wymiany wewnątrzspółnotowej. Taki negatywny wpływ oznacza nadmierne uzyskanie przewag rynkowych przez beneficjentów wsparcia (zarówno na rynku krajowym jak i wewnątrzspółnotowym), zakłócenia na rynku produktowym (np. sztuczne utrzymywanie działalności nieefektywnych podmiotów, dzięki wsparciu publicznemu) oraz wystąpienie efektu „wypychania” inwestycji prywatnych przez inwestycje publiczne. Otrzymanie wsparcia publicznego przez beneficjentów Programu Pomocowego może zniechęcić te podmioty do prowadzenia innych projektów B+R+I bez wsparcia publicznego. Również przedsiębiorstwa, które nie otrzymają wsparcia mogą ograniczyć zakres prowadzenia prac B+R+I po udzieleniu pomocy ich konkurentom w wyniku względnego zmniejszenia opłacalności tego typu przedsięwzięć.

Ograniczenie negatywnego wpływu Programu Pomocowego zostanie osiągnięte m.in. poprzez zachowanie zasady proporcjonalności i adekwatności udzielanej pomocy. Ocena wpływu na konkurencyjność i rynek w stosunku do efektów interwencji, będzie przedmiotem ewaluacji Programu Pomocowego.

6. Logika interwencji Programu Pomocowego

W celu podsumowania niniejszego rozdziału, poniżej przedstawiona została tabela obrazująca logikę interwencji Programu w kontekście potrzeb polskiej gospodarki w zakresie B+R+I i w odniesieniu do celów Rozporządzenia odtworzonych na potrzeby przygotowania planu ewaluacji.

Dla opisu logiki interwencji została przyjęta następująca hipoteza:

„Wraz z udostępnieniem przedsiębiorcom pomocy publicznej na działalność badawczo-rozwojową, zwiększona zostanie dostępność do finansowania działalności B+R, zatem przedsiębiorcy będą częściej ją podejmować – w następstwie czego wzrośnie ich innowacyjność i konkurencyjność, co z kolei doprowadzi do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności całej polskiej gospodarki”.

W Tabeli nr 2 przedstawiono odtworzone cele Rozporządzenia wraz z przyporządkowanymi im wskaźnikami, a także obszarami wsparcia przewidzianymi w Programie Pomocowym.

Tabela 2. Matryca logiczna Programu Pomocowego obrazuje cele Programu Pomocowego na poziomie strategicznym, dlatego zostały im przypisane wskaźniki makroekonomiczne, które pokazują jednocześnie długookresowy wpływ Programu Pomocowego. Analiza na poziomie krajowym będzie komplementarna do oceny przeprowadzonej na poziomie beneficjenta, która z kolei dostarczy informacji o rezultatach osiągniętych w krótszej perspektywie. Ponieważ obserwacja pełnego wpływu na wskaźniki makroekonomiczne będzie możliwa dopiero po zakończeniu Programu Pomocowego, zatem w ewaluacji SA.41471(2015/N) będzie analizowany szacunkowy wpływ długookresowy oraz obserwowalne efekty natychmiastowe pomocy. Analiza wartości wskaźników przedstawionych w Tabeli 2. będzie dotyczyła także beneficjentów programu Pomocowego- dzięki współpracy z GUS możliwa będzie analiza wskaźników także na poziomie beneficjenta pomocy. Zatem analiza na poziomie krajowym będzie komplementarna do oceny przeprowadzonej na poziomie beneficjentów.

Tabela 2 Matryca logiczna Programu Pomocowego

Opis celu Programu Pomocowego	Główne wskaźniki	Źródło weryfikacji wskaźnika	Obszary pomocy dotyczące wymienionego celu w Rozporządzeniu
Cel główny – wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki	Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do PKB [%]: - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	GUS	Wszystkie obszary wymienione w Programie Pomocowym
	Nakłady na działalność B+R (GERD) w relacji do PKB [%]: - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa (stan na 30 czerwca 2020): 1,7%	GUS	
	Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych - w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług [%] - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	GUS	
	Udział zatrudnionych w B+R pracujących ogółem [%] - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	GUS	
	Liczba przedsiębiorstw, które nabyły prawa do technologii lub licencji powstałej w wyniku dofinansowanego projektu [Liczba przedsiębiorstw]	Monitoring / Beneficjenci	
	Zmiana wartości nakładów na B+R wśród przedsiębiorców niebędących beneficjentami Programu Pomocowego [procentowa zmiana wartości z roku 2020 w stosunku do roku 2014, %]	GUS	

Opis celu Programu Pomocowego	Główne wskaźniki	Źródło weryfikacji wskaźnika	Obszary pomocy dotyczące wymienionego celu w Rozporządzeniu
Cel szczegółowy 1 - Wzrost aktywności przedsiębiorstw w obszarze prac B+R	Liczba wynalazków zgłoszonych przez rezydentów do Europejskiego Urzędu Patentowego na 1 mln mieszkańców [szt.]: - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	GUS	Wsparcie: 1) badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych oraz studium wykonalności, określonych w art. 25 rozporządzenia GBER; 3) badań naukowych i prac rozwojowych w sektorze rybołówstwa i akwakultury, określoną w art. 30 rozporządzenia GBER; 5) przedsiębiorców rozpoczynających działalność w obszarze prac badawczo-rozwojowych, określone w art. 22 rozporządzenia GBER; 6) rozpoznania potencjalnych beneficjentów pomocy publicznej na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 24 rozporządzenia GBER;
	Liczba zgłoszonych wynalazków krajowych do Urzędu Patentowego RP [szt.]: - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	Urząd Patentowy RP	
	Zatrudnieni w B+R w sektorze przedsiębiorstw [osoby]: - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	GUS	
	Zmiana udziału pracowników B+R zatrudnionych u beneficjentów w łącznej liczbie personelu B+R w przedsiębiorstwach [%]	Monitoring	
	Dynamika zmiany liczby przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług [%]: - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	GUS	

Opis celu Programu Pomocowego	Główne wskaźniki	Źródło weryfikacji wskaźnika	Obszary pomocy dotyczące wymienionego celu w Rozporządzeniu
Cel szczegółowy 2 - Wzrost nakładów na prace B+R w przedsiębiorstwach	Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R (BERD) w relacji do PKB [%] - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa (stan na 30 czerwca 2020)	GUS	Wsparcie: 1) badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych oraz studium wykonalności, określonych w art. 25 GBER; 2) innowacyjności, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia GBER; 3) badań naukowych i prac rozwojowych w sektorze rybołówstwa i akwakultury, o których mowa w art. 30 rozporządzenia GBER;
	Udział nakładów ponoszonych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem [%] - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa (stan na 30 czerwca 2020): 50%	GUS	
	Udział wkładów własnych przedsiębiorców - beneficjentów NCBR, we wskaźniku BERD [%] - Wartość bazowa: 0 - Wartość docelowa, stan na 30 czerwca 2020	Monitoring	
	Wartość finansowania prywatnego indukowanego w ramach udzielenia pomocy beneficjentom z sektora MŚP [PLN] : - Wartość bazowa: 0 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	Monitoring	
	Procentowy udział środków przekazanych przedsiębiorcom w ramach instrumentów zwrotnych, do całości przekazanych środków [%]: - Wartość bazowa: 0 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020	Monitoring	

Opis celu Programu Pomocowego	Główne wskaźniki	Źródło weryfikacji wskaźnika	Obszary pomocy dotyczące wymienionego celu w Rozporządzeniu
Cel szczegółowy 3 - Wzrost komercjalizacji i wdrożeń wyników prac B+R w sektorze przedsiębiorstw	<p>Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe [%]:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wartość bazowa: stan na grudzień 2014 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020 	GUS	<p>Wsparcie:</p> <p>2) wspieranie innowacyjności, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia GBER;</p> <p>4) wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia GBER;</p> <p>5) przedsiębiorców rozpoczynających działalność w obszarze prac badawczo-rozwojowych, określone w art. 22 rozporządzenia GBER;</p> <p>7) usług doradczych, o których mowa w art. 18 rozporządzenia GBER.</p> <p>8) pomocy <i>de minimis</i> udzielanej za pośrednictwem Centrum na wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki.</p>
	<p>Liczba dofinansowanych projektów z udziałem zewnętrznego doradcy, które zakończyły się komercjalizacją wyników [liczba projektów]:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wartość bazowa: 0 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020 	Monitoring	
	<p>Odsetek projektów, których produkty zostały wprowadzone na rynek pośród wszystkich wspartych projektów [%]:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wartość bazowa: 0 - Wartość docelowa: stan na 30 czerwca 2020 	Monitoring	

7. Budżet Programu i jego beneficjenci

Program Pomocowy realizowany w ramach Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (zwany dalej Programem Pomocowym) składa się z dwóch podstawowych komponentów:

- a. realizacji I i IV osi priorytetowych Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) współfinansowanego ze funduszy strukturalnych oraz
- b. realizacji programów wsparcia B+R dla przedsiębiorców finansowanych z budżetu krajowego.

Łączna wartość Programu Pomocowego wynosi 22,65 mld zł, gdzie 14,65 mld zł przeznaczono na realizację I i IV osi POIR, a 8 mld zł na realizację programów wsparcia B+R dla przedsiębiorców finansowanych z budżetu krajowego. Poniższa tabela przedstawia strukturę budżetu Programu Pomocowego NCBR.

Tabela 4 Struktura budżetu Programu Pomocowego NCBR

	w mln zł
Planowane wydatki z budżetu krajowego dla przedsiębiorców	8 019
Planowane wydatki dla przedsiębiorców w ramach I Osi- fundusze strukturalne	13 667
Planowane wydatki dla przedsiębiorców w ramach IV Osi PO IR- fundusze strukturalne	963
Suma planowanych wydatków dla przedsiębiorców	22 649

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR) jest polskim, krajowym programem operacyjnym finansującym badania, rozwój oraz innowacje, obejmującym perspektywę 2014-2020, składającym się z określonych działań oraz poddziałań, których wdrożenie będzie następować przez kolejne lata realizacji. Działania zostały opisane poniżej. Ze względu na charakter długoletniej strategii POIR możliwe jest przyporządkowanie instrumentów pomocy publicznej i odpowiadających im budżetów związanych z realizacją programu. Natomiast programy wsparcia B+R dla przedsiębiorców finansowanych z budżetu krajowego są programowane w krótszej, zazwyczaj w rocznej perspektywie. Ze względu na brak zaplanowania działań finansowanych ze środków krajowych nie jest możliwe przyporządkowanie instrumentów pomocy publicznej i ich budżetów, natomiast zostaną one włączone w realizację oceny Programu Pomocowego.

Poniższa tabela przedstawia podział środków Programu Pomocowego zaprogramowanych w POIR ze względu na stosowane narzędzie interwencji określone w Programie Pomocowym:

Tabela 5 Podział środków Programu Pomocowego zaprogramowanych w POIR

Narzędzie interwencji	wielkość planowanej pomocy publicznej (w mln €)	% przyznanej pomocy
pomoc publiczna na badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe oraz studia wykonalności (o których mowa w art. 25 rozporządzenia nr 651/2014);	€ 3 683	89,37%
pomoc publiczna na wspieranie innowacyjności mikro-, małych i średnich przedsiębiorców (określona w art. 28 rozporządzenia nr 651/2014)	0	
pomoc publiczna na badania naukowe i prace rozwojowe w sektorze rybołówstwa i akwakultury, (określona w art. 30 rozporządzenia nr 651/2014)	0	
pomoc publiczna na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka (określona w art. 21 rozporządzenia nr 651/2014)	€ 438	10,63%
pomoc publiczna na wspieranie przedsiębiorców rozpoczynających działalność badawczo-rozwojową, (określona w art. 22 rozporządzenia nr 651/2014)	0	
pomoc publiczna na koszty rozpoznania w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji (określona w art. 24 rozporządzenia nr 651/2014)	0	
pomoc publiczna na usługi doradcze w zakresie innowacji (określone w art. 18 rozporządzenia nr 651/2014)	0	
pomoc <i>de minimis</i> na wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki (udzielana zgodnie z rozporządzeniem KE nr 1407/2013)	0	
suma:	€ 4 121	100%

*założono 55% udział przedsiębiorców w działaniach IV. Osi POIR, w których występuje pomoc publiczna

Cała pomoc publiczna finansowana w ramach POIR pochodzi ze funduszy strukturalnych.

Programy wsparcia B+R dla przedsiębiorców finansowane z budżetu krajowego będą dotyczyły wsparcia realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych oraz studiów wykonalności.

Opis Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) współfinansowanego ze środków unijnych:

Celem głównym POIR jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki. Cel ten zostanie osiągnięty przede wszystkim poprzez zwiększanie nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa.

Podejmowane w ramach Programu działania, skoncentrowane są głównie na wzmocnieniu powiązań między biznesem a nauką, a tym samym na zwiększeniu stopnia komercjalizacji wyników prac B+R i ich praktycznego wykorzystania w gospodarce, a także na wsparciu innowacyjności firm.

Najważniejszym założeniem POIR jest wsparcie projektów badawczo-rozwojowych realizowanych przez przedsiębiorców lub w ramach konsorcjów naukowo-przemysłowych oraz wprowadzenie wyników tych projektów na rynek.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju odpowiada za realizację dwóch z czterech osi, tj. I i IV oś priorytetową Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

I oś. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

W ramach osi finansowane są projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw, w tym projekty obejmujące przygotowanie prototypów doświadczalnych oraz instalacji pilotażowych. W przypadku, gdy firma nie posiada wystarczającego potencjału kadrowego czy też infrastrukturalnego do samodzielnej realizacji takich prac, może część projektu zlecić podmiotom zewnętrznym (np. jednostkom naukowym).

Ponadto w I osi POIR przewidziany został schemat finansowania projektów B+R, realizowany we współpracy z funduszami venture capital. Instrument stymulować będzie tworzenie firm w oparciu o wyniki prac B+R, pochodzące głównie ze środowiska jednostek naukowych. Dzięki wsparciu firmy te będą mogły dalej rozwijać i komercjalizować innowacyjne produkty, usługi i technologie.

Alokacja ogółem: 6 267 267 314,95 euro (cała alokacja I osi zostanie skierowana do przedsiębiorców)

W tym fundusze strukturalne: 3 849 931 178 euro

IV oś. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

IV oś POIR służy podniesieniu jakości polskiej nauki. W jej ramach finansowane są badania naukowe i prace rozwojowe prowadzone przez sektor nauki we współpracy z przedsiębiorcami. W IV osi programu zaprojektowane zostały także instrumenty służące konsolidacji potencjału naukowego i zwiększania potencjału kadrowego sektora B+R.

Alokacja ogółem: 1 545 771 759,10 euro

W tym fundusze strukturalne: 1 222 973 615 euro

Poniżej przedstawiono działania, które będą realizować badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz studia wykonalności, o których mowa w art. 25 rozporządzenia GBER określone w Programie Pomocowym NCBR:

Wartości, jakie przypisano do opisu działań, takie jak np. liczba przedsiębiorców otrzymujących wsparcie czy średnia wielkość projektu zostały oszacowane na potrzeby wskaźników produktu i rezultatów działań POIR i stanowią wartości orientacyjne.

- Oś priorytetowa I: *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*

Tabela 6 Działania, które będą realizować badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz studia wykonalności, o których mowa w art. 25 rozporządzenia GBER określone w Programie Pomocowym NCBR

Działanie 1.1	<p>Projekty B+R przedsiębiorstw</p> <p>Działanie ukierunkowane jest na wsparcie projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa. Wsparcie kierowane jest zarówno do dużych przedsiębiorstw jak i MŚP, przy czym możliwe jest organizowanie naborów dedykowanych wyłącznie jednej z ww. grup firm. Projekty B+R powinny obejmować badania przemysłowe i prace rozwojowe lub wyłącznie prace rozwojowe.</p>
Poddziałanie nr 1.1.1	<p>Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa</p> <p>Dofinansowanie udzielane jest na realizację projektów które obejmują badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe (projekty, w których nie przewidziano prac rozwojowych nie mogą uzyskać dofinansowania). Beneficjent może powierzyć realizację części prac B+R w projekcie podwykonawcy. Wartość prac realizowanych na zasadzie podwykonawstwa nie może przekroczyć progów określonych w regulaminie konkursów.</p> <p>Typ beneficjenta: przedsiębiorcy.</p> <p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.</p> <p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 2225 (MŚP 80%; preferowane projekty z zakresu Krajowych Inteligentnych Specjalizacji²⁶)</p> <p>Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi: 1113</p> <p>Średnia wielkość projektu 3 mln PLN.</p>
Poddziałanie nr 1.1.2	<p>Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej</p> <p>Dofinansowanie udzielane jest na realizację projektów które obejmują wyłącznie prace rozwojowe z uwzględnieniem wytworzenia instalacji demonstracyjnej. Beneficjent może powierzyć realizację części prac B+R w projekcie podwykonawcy. Wartość prac realizowanych na zasadzie podwykonawstwa nie może przekroczyć progów określonych w regulaminie konkursów.</p>

²⁶ Lista Krajowych Inteligentnych Specjalizacji znajduje się w załączniku nr 1 do planu ewaluacji SA.41471(2015/N)

	<p>Typ beneficjenta: przedsiębiorcy.</p> <p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.</p> <p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 389 (80% MŚP; preferowane projekty z zakresu Krajowych Inteligentnych Specjalizacji²⁷)</p> <p>Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi: 195</p> <p>Średnia wielkość projektu 6 mln PLN.</p>
--	--

Działanie 1.2	<p>Sektorowe programy B+R</p> <p>Programy sektorowe służą realizacji dużych przedsięwzięć B+R, istotnych dla rozwoju poszczególnych branż/sektorów gospodarki. W programach sektorowych inicjatorem wspólnego przedsięwzięcia jest grupa przedsiębiorstw, które występują w imieniu branży (np. za pośrednictwem platformy technologicznej, inicjatywy klastrowej, etc.), przedstawiając zarys agendy badawczej wraz z konkretnym zapotrzebowaniem sektora na prace B+R.</p> <p>Dofinansowanie udzielane jest na realizację projektów które obejmują badania przemysłowe i prace rozwojowe lub prace rozwojowe.</p> <p>Typ beneficjenta to przedsiębiorstwa lub konsorcja przedsiębiorstw.</p> <p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 444 (brak preferowanych sektorów we wsparciu)</p> <p>Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi: 220</p> <p>Średnia wielkość projektu 7 mln PLN.</p>
------------------	--

- **Oś priorytetowa IV: Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego** (podlega ona nadal negocjacom pomiędzy Instytucją Zarządzającą funduszem strukturalnym, a NCBR)

²⁷ Lista Krajowych Inteligentnych Specjalizacji znajduje się w załączniku

Działanie 4.1	<p>Badania naukowe i prace rozwojowe</p> <p>Wsparcie obejmuje projekty polegające na prowadzeniu badań naukowych i prac rozwojowych, realizowane przez konsorcja naukowe i naukowo-przemysłowe.</p>
Poddziałanie nr 4.1.1	<p>Strategiczne programy badawcze dla gospodarki</p> <p>Celem poddziałania jest ukierunkowanie aktywności jednostek naukowych na realizację prac badawczo-rozwojowych nad rozwiązaniami technologicznymi, których potrzeba przeprowadzenia została zdefiniowana przez konkretnych przedsiębiorców.</p> <p>Realizacja poddziałania przebiega w dwóch etapach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wybór strategicznych programów badawczych, wskazujących obszary i tematy badawcze, w ramach których prowadzone prace B+R stanowią odpowiedź na zdefiniowany przez przedsiębiorcę problem technologiczny, 2) nabór i ocena projektów obejmujących przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych nad zagadnieniami zdefiniowanymi w programie strategicznym. <p>Typ projektów: badania przemysłowe i/lub prace rozwojowe związane z rozwiązaniem problemu technologicznego zgłoszonego przez przedsiębiorcę</p> <p>Typ beneficjenta: konsorcjum jednostek naukowych lub konsorcjum z udziałem przedsiębiorstw i jednostek naukowych</p> <p>Tryb wyboru projektów: konkursowy</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju</p> <p>Liczba projektów: 112 (brak preferencji dot. sektorów wsparcia) W każdym projekcie przynajmniej 1 przedsiębiorca.</p> <p>Liczba jednostek naukowych wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R: 36</p> <p>Średnia wartość projektu wynosi 5 mln PLN.</p>

<p>Poddziałanie nr 4.1.2</p>	<p>Regionalne agendy naukowo-badawcze</p> <p>Regionalne agendy naukowo-badawcze (RANB) umożliwią zapewnienie właściwej koordynacji i synergii w zakresie prowadzenia prac B+R wpisujących się w regionalne inteligentne specjalizacje.</p> <p>Agendy pozwolą na wyselekcjonowanie najwyższej jakości projektów mających znaczący wpływ na rozwój gospodarczy poszczególnych regionów oraz Polski.</p> <p>Realizacja poddziałania przebiega w dwóch etapach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wybór RANB przez Komitet Sterujący z udziałem przedstawicieli MIR, MNiSW, MG i NCBR oraz przedstawicieli Konwentu Marszałków 2) Konkurs na dofinansowanie projektów B+R w ramach wybranych RANB – na podstawie kryteriów zaakceptowanych przez Komitet Monitorujący POIR. <p>Typ projektów: badania przemysłowe i/lub prace rozwojowe, wpisujące się w regionalne agendy naukowo-badawcze</p> <p>Typ beneficjenta: konsorcjum z udziałem przedsiębiorców i jednostek naukowych, w których liderem jest podmiot mający siedzibę w regionie (lub w jednym z regionów) zgłaszającym RANB</p> <p>Tryb wyboru projektów: konkursowy</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju</p> <p>Liczba projektów: 70 (preferowane projekty z zakresu regionalnych inteligentnych specjalizacji)</p> <p>W każdym projekcie przynajmniej 1 przedsiębiorca.</p> <p>Liczba jednostek naukowych wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R: 20</p> <p>Średnia wartość projektu wynosi 5 mln PLN.</p>
------------------------------	---

<p>Poddziałanie nr 4.1.4</p>	<p>Projekty aplikacyjne</p> <p>Celem interwencji jest znaczące zwiększenie skali wykorzystania nowych rozwiązań technologicznych niezbędnych dla rozwoju przedsiębiorstw oraz poprawy ich pozycji konkurencyjnej.</p> <p>Poddziałanie służy wsparciu badań przemysłowych i/lub prac rozwojowych realizowanych w ramach konsorcjum, tworzonego przez co najmniej jedno przedsiębiorstwo i jedną jednostkę naukową.</p> <p>Projekty finansowane w ramach instrumentu powinny charakteryzować się nowością przewidywanych rezultatów w stosunku do aktualnego stanu wiedzy i techniki na poziomie światowym.</p> <p>Typ projektów: badania przemysłowe i/lub prace rozwojowe, realizowane przez jednostki naukowe we współpracy z konkretnym przedsiębiorcą/przedsiębiorcami</p> <p>Typ beneficjenta: konsorcjum złożone z 1 jednostki naukowej i co najmniej 1 przedsiębiorcy</p> <p>Tryb wyboru projektów: konkursowy</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju</p> <p>Liczba projektów: 102 (brak preferencji dot. sektorów wsparcia)</p> <p>W każdym projekcie przynajmniej 1 przedsiębiorca.</p> <p>Liczba jednostek naukowych wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R: 29</p> <p>Średnia wartość projektu wynosi 5 mln PLN.</p>
------------------------------	---

Działanie 4.4	<p>Zwiększanie potencjału kadrowego sektora B+R</p> <p>Celem działania jest zapewnienie kadr na potrzeby innowacyjnego przemysłu i zespołów naukowych realizujących prace B+R, które posiadają przełomowy charakter oraz istotne znaczenie dla gospodarki lub rozwiązywania kluczowych problemów społecznych.</p> <p>Wsparcie ma kompleksowy charakter i dotyczy projektów naukowych realizowanych przez naukowców zatrudnionych w przedsiębiorstwach bądź prowadzących badania naukowe związane z potrzebami przedsiębiorstw i wyzwań stojących przed społeczeństwem (np. zdrowie, bezpieczeństwo). W ramach działania realizowane jest także wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji naukowców i pracowników przedsiębiorstw w obszarze zarządzania badaniami naukowymi oraz komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, a także wsparcie naukowców (poprzez uczelniane CTT i spółki celowe) w zakresie komercjalizacji wyników ich badań naukowych</p> <p>Typy projektów zw. z dopuszczalną pomocą publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty zespołowe prowadzone pod kierunkiem naukowca posiadającego wybitne doświadczenie we współpracy z gospodarką, z udziałem studentów, doktorantów i młodych doktorów, prowadzonych w zakresie rozwoju technologii lub świadczenia usług badawczych dla przedsiębiorstw – staże pracowników przedsiębiorstw w zagranicznych przedsiębiorstwach lub renomowanych organizacjach badawczych w zakresie zarządzania badaniami i komercjalizacją ich wyników, <p>Typ beneficjenta: beneficjent projektu pozakonkursowego – podmiot publiczny lub państwowa osoba prawna, wykazujący się odpowiednim potencjałem technicznym i merytorycznym oraz doświadczeniem, odpowiadający za realizację działań o charakterze pilotażowym i systemowym, których zadaniem będzie przede wszystkim opracowanie szczegółowej tematyki instrumentu wsparcia, koncepcji jego realizacji oraz wybór ostatecznych odbiorców wsparcia w procedurze konkurencyjnej, opartej na przejrzystych i obiektywnych kryteriach</p> <p>Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w odniesieniu do wyboru beneficjentów projektów grantowych – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju / Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, - w odniesieniu do wyboru grantobiorców - beneficjent projektu grantowego (podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków). <p>Liczba projektów: 240 (brak preferencji dot. sektora wsparcia)</p> <p>Liczba jednostek naukowych wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R: 70</p> <p>Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi: 120</p>
---------------	---

Poniżej przedstawiono działania, które będą realizować wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia GBER; określone w Programie Pomocowym NCBR:

- Oś priorytetowa I: *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*

Tabela 7 Działania, które będą realizować wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia GBER; określone w Programie Pomocowym NCBR

<p>Działanie 1.3</p>	<p>Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych W ramach działania przewidziana jest współpraca instytucji publicznych oraz funduszy typu venture capital (krajowych i zagranicznych), które wspólnie angażują środki we wsparcie przedsiębiorstw typu spin-off, realizujących projekty B+R. Poprzez zastosowanie takiego rozwiązania środki publiczne są wykorzystywane do generowania nakładów prywatnych na finansowanie działalności B+R.</p>
<p>Poddziałanie nr 1.3.1</p>	<p>BRIDGE Alfa - Wsparcie projektów badawczo- rozwojowych w fazie preseed przez fundusze typu proof of concept Celem poddziałania 1.3.1 jest utworzenie sieci wehikułów inwestycyjnych w postaci funduszy finansujących fazę Proof of Concept, których zadaniem jest weryfikacja i walidacja projektów B+R, które znajdują się w fazie preseed. Głównym celem poddziałania jest wypełnienie luki podażowej projektów o charakterze technologicznym oraz life science na rynku inwestycji kapitałowych early stage. Program BRIDGE Alfa przewiduje wsparcie projektów B+R, pochodzących głównie ze środowiska jednostek naukowych w Polsce (uczelnie, instytuty badawcze, instytuty naukowe PAN) poprzez sfinansowanie fazy proof of principle, poprzedzającej powołanie spółki typu spin-off, oraz wsparcie fazy proof of concept poprzez dokapitalizowanie spółek utworzonych na bazie zwalidowanych projektów. W ramach instrumentu wybrany zostanie podmiot zarządzający, który utworzy fundusz funduszy, zasilony środkami POIR przekazanymi przez NCBR. Następnie zarządzający funduszem funduszy dokona wyboru zespołów zarządzających, które utworzą wehikuły inwestycyjne. Wehikuły inwestycyjne po zasileniu prywatnym kapitałem otrzymają wsparcie ze środków POIR poprzez fundusz funduszy i zajmą się wyszukiwaniem projektów badawczo-rozwojowych oraz ich weryfikacją (fazy proof of principle i proof of concept). Spółki spin-off utworzone na bazie projektów B+R zostaną zasilone kapitałowo przez wehikuł środkami prywatnymi oraz publicznymi (przekazanymi przez fundusz funduszy) w parycie 20/80. Typ projektów: Dokapitalizowanie (za pośrednictwem funduszu funduszy) wehikułów inwestycyjnych, których celem jest wyszukiwanie i weryfikacja projektów B+R oraz inwestycje kapitałowe i / lub quasi-kapitałowych w spółki typu spin-off Typ beneficjenta: podmiot wdrażający fundusz funduszy Tryb wyboru: wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy w trybie zamówienia publicznego Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 275 (100% MŚP; brak preferencji dot. sektorów wsparcia)</p>

<p>Poddziałanie nr 1.3.2</p>	<p>BRIDGE VC - Publiczno-prywatne wsparcie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych. Celem poddziałania jest rozwój publiczno-prywatnych form finansowania, nakierowanych na wspieranie komercjalizacji projektów badawczo-rozwojowych w fazie pre-inkubacji, inkubacji i akceleracji. W ramach instrumentu wybrany zostanie podmiot zarządzający, który utworzy fundusz funduszy, zasilony środkami POIR przekazanymi przez NCBR oraz środkami inwestorów prywatnych. Następnie zarządzający funduszem funduszy dokona wyboru funduszy venture capital, których zadaniem będzie dokonywanie bezpośrednich inwestycji w innowacyjne spółki realizujące projekty B+R, wychodzące z fazy seed i poszukujące kolejnych rund finansowania. Fundusze venture capital zostaną zasilone środkami przekazanymi przez fundusz funduszy, jak również środkami inwestorów prywatnych. Typ projektów: Dokapitalizowanie (za pośrednictwem funduszu funduszy) funduszy VC, dokonujących inwestycji kapitałowych i / lub quasi-kapitałowych w innowacyjne spółki realizujące prace B+R Typ beneficjenta: podmiot wdrażający fundusz funduszy Tryb wyboru: wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy w trybie zamówienia publicznego Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: 160 (100% MŚP; brak preferencji dot. sektorów wsparcia)</p>
------------------------------	--

Porównywalność środków Programu Pomocowego realizowanego w ramach POIR, procedury wyboru beneficjentów i kryteria oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Porównywalność środków Programu Pomocowego realizowanego w ramach POIR, procedury wyboru beneficjentów i kryteria oceny

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
<p>Poddziałanie nr 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe)</p> <p>Instrument ukierunkowany jest na wsparcie projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa. Wsparcie kierowane jest zarówno do dużych przedsiębiorstw jak i MŚP, przy czym możliwe jest organizowanie naborów dedykowanych wyłącznie jednej z ww. grup firm.</p> <p>Projekty B+R powinny obejmować badania przemysłowe i prace rozwojowe lub wyłącznie prace rozwojowe.</p> <p>Warunkiem otrzymania dofinansowania jest komercjalizacja wyników prac B+R, rozumiana jako wdrożenie wyników projektu we własnej działalności</p>	<p>Projekt podlega ocenie przeprowadzanej przez komisję oceny projektów, w skład której wchodzi niezależni eksperci oraz pracownicy IP. Ocena projektu dokonywana jest w oparciu o kryteria oceny projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO IR.</p> <p>Ocena projektu obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ocenę formalną wniosku o dofinansowanie; 2) ocenę merytoryczną – dokonywaną przez panel ekspertów. <p>Ocena merytoryczna projektów przeprowadzana przez niezależnych ekspertów – obejmuje ocenę: w zakresie naukowo – technologicznym oraz w zakresie gospodarczo – biznesowym. Na ocenę merytoryczną składa się ocena spełniania kryteriów merytorycznych dostępowych (spełnienie wymogów określonych w kryteriach dostępowych jest warunkiem <i>sine qua non</i> otrzymania dofinansowania, niespełnienie któregośkolwiek z nich skutkuje oceną negatywną i odrzuceniem wniosku).</p> <p>Na potrzeby oceny projektu przeprowadzanej przez Panel ekspertów, IP pozyskuje opinie niezależnych ekspertów (wybranych z Bazy ekspertów</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
	<p>gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. Dofinansowanie udzielane jest na realizację projektów które obejmują badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe (projekty, w których nie przewidziano prac rozwojowych nie mogą uzyskać dofinansowania).</p> <p>Typ beneficjenta: Przedsiębiorstwa (MŚP i duże)</p>	<p>prowadzonej przez NCBR), w zakresie projektu, sporządzane w oparciu o kryteria oceny. Przedmiotowe opinie mają charakter wyłącznie opiniodawczo-doradczy dla członków Panelu ekspertów. Dla każdego projektu sporządzane są trzy opinie dotyczące projektu, sporządzone w oparciu o kryteria oceny w zakresie naukowo – technologicznym oraz jedna opinia nt. projektu, sporządzona w oparciu o kryteria oceny w zakresie gospodarczo – biznesowym.</p> <p>Panel ekspertów przeprowadza ocenę wszystkich, poprawnych formalnie, wniosków o dofinansowanie projektów, złożonych w konkursie. W skład Panelu wchodzi maksymalnie 5 ekspertów, z zastrzeżeniem, że dla ważności posiedzenia Panelu wymagana jest obecność co najmniej 3 ekspertów.</p> <p>Elementem oceny przeprowadzanej przez Panel ekspertów, jest spotkanie członków Panelu ekspertów z Wnioskodawcą (jego upoważnionymi przedstawicielami), podczas którego Wnioskodawca ma możliwość odniesienia się do pytań i ewentualnych wątpliwości członków Panelu ekspertów.</p> <p>Regulamin Przeprowadzania Konkursu określa minimalne progi punktowe dla kryteriów punktowanych, które warunkują rekomendowanie do finansowania oraz minimalną sumę punktów, która uprawnia do takiej rekomendacji.</p> <p>Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania oraz do listy projektów rekomendowanych do dofinansowania.</p> <p>Kryteria oceny służą wyselekcjonowaniu projektów dotyczących innowacji produktowej lub procesowej charakteryzującej się nowością minimum na poziomie kraju. Ponieważ celem realizacji projektów jest wdrożenie rezultatów do praktyki gospodarczej ocenie podlega, czy w przypadku projektu istnieje faktyczne zapotrzebowanie na wyniki projektu, tzn. czy poprawnie zdefiniowano rynek docelowy (potencjalni klienci oraz ich wymagania/ preferencje, rozmiar, kierunki i tempo rozwoju, spodziewany udział w rynku); dane/przyjęte założenia są realistyczne i uzasadnione oraz czy uprawdopodobniają sukces ekonomiczny wdrożenia wyników projektu; poprawnie zidentyfikowano potrzeby, wymagania i preferencje odbiorców oraz wykazano, że produkt zaspokoi faktyczne zapotrzebowanie konsumentów, a także wykazano, że produkt projektu będzie konkurencyjny względem innych podobnych produktów oferowanych na rynku</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
		<p>oraz czy w efekcie realizacji projektu nastąpi zwiększenie asortymentu lub wejście na nowe rynki.</p> <p>W przypadku innowacji procesowej ocenie podlega w jaki sposób i w jakim stopniu innowacja procesowa wpłynie na cykl produkcyjny w przedsiębiorstwie oraz innych potencjalnych jej użytkowników, podniesienie jakości świadczonych usług, pozwoli dostosować produkty do indywidualnych potrzeb klientów.</p> <p>Oceniane będzie także: adekwatność ponoszonych nakładów, zgodność z krajową strategią inteligentnej specjalizacji (wymóg finansowania). Mając na uwadze, że pomoc państwa wywołuje efekt zachęty, o którym mowa w art. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, ocenie podlega także, czy projekt zostanie rozpoczęty po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie.</p>
<p>Poddziałanie nr 1.1.2 Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014- 2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (eksperymentalne prace rozwojowe)</p> <p>Instrument ukierunkowany jest na wsparcie projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa.</p> <p>Wsparcie kierowane jest zarówno do dużych przedsiębiorstw jak i MŚP, przy czym możliwe jest organizowanie naborów dedykowanych wyłącznie jednej z ww. grup firm.</p> <p>Dofinansowanie udzielane jest na realizację projektów które obejmują wyłącznie eksperymentalne prace rozwojowe z uwzględnieniem wytworzenia instalacji demonstracyjnej.</p> <p>Typ beneficjenta: Przedsiębiorstwa (MŚP i duże)</p>	<p>Projekt podlega ocenie przeprowadzanej przez komisję oceny projektów, w skład której wchodzi niezależni eksperci oraz pracownicy IP. Ocena projektu dokonywana jest w oparciu o kryteria oceny projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO IR.</p> <p>Ocena projektu obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ocenę formalną wniosku o dofinansowanie – I etap oceny; 2) ocenę merytoryczną – II etap oceny; 3) ocenę merytoryczną dokonywaną przez Panel ekspertów – III etap oceny – dokonywany wyłącznie w przypadku gdy w II etapie projekt spełni wszystkie kryteria dostępu oraz uzyska co najmniej 3 punkty w każdym z kryteriów merytorycznych punktowanych. <p>Ocena merytoryczna projektów przeprowadzana przez niezależnych ekspertów – obejmuje ocenę: w zakresie naukowo – technologicznym oraz w zakresie gospodarczo – biznesowym. Na ocenę merytoryczną składa się ocena spełniania kryteriów merytorycznych dostępowych (spełnienie wymogów określonych w kryteriach dostępowych jest warunkiem <i>sine qua non</i> otrzymania dofinansowania, niespełnienie któregokolwiek z nich skutkuje oceną negatywną i odrzuceniem wniosku).</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
		<p>Na potrzeby oceny projektu przeprowadzanej przez Panel ekspertów, IP pozyskuje opinie niezależnych ekspertów (wybranych z Bazy ekspertów prowadzonej przez NCBR), w zakresie projektu, sporządzone w oparciu o kryteria oceny. Przedmiotowe opinie mają charakter wyłącznie opiniodawczo-doradczy dla członków Panelu ekspertów. Dla każdego projektu sporządzone są trzy opinie dotyczące projektu, sporządzone w oparciu o kryteria oceny w zakresie naukowo – technologicznym oraz oceny gospodarczo-biznesowej dokonywanej niezależnie przez 2 ekspertów.</p> <p>Elementem oceny merytorycznej przeprowadzanej przez Panel ekspertów jest prezentacja przez Wnioskodawcę (podczas spotkania Panelu ekspertów) przedkładanego we wniosku rozwiązania/technologii, w szczególności jego funkcjonalności, zastosowania i planowanego dalszego wykorzystania w działalności gospodarczej przedsiębiorcy oraz udzielenie odpowiedzi na pytania członków Panelu.</p> <p>Regulamin Przeprowadzania Konkursu określa minimalne progi punktowe dla kryteriów punktowanych, które warunkują rekomendowanie do finansowania oraz minimalną sumę punktów, która uprawnia do takiej rekomendacji.</p> <p>Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania oraz do listy projektów rekomendowanych do dofinansowania.</p> <p>Kryteria oceny służą wyselekcjonowaniu projektów dotyczących innowacji produktowej lub procesowej charakteryzującej się nowością minimum na poziomie kraju. Ponieważ celem realizacji projektów jest wdrożenie rezultatów do praktyki gospodarczej ocenie podlega, czy w przypadku projektu istnieje faktyczne zapotrzebowanie na wyniki projektu, tzn. czy poprawnie zdefiniowano rynek docelowy (potencjalni klienci oraz ich wymagania/ preferencje, rozmiar, kierunki i tempo rozwoju, spodziewany udział w rynku); dane/przyjęte założenia są realistyczne i uzasadnione oraz czy uprawdopodobniają sukces ekonomiczny wdrożenia wyników projektu; poprawnie zidentyfikowano potrzeby, wymagania i preferencje odbiorców oraz wykazano, że produkt zaspokoi faktyczne zapotrzebowanie konsumentów, a także wykazano, że produkt projektu będzie konkurencyjny względem innych podobnych produktów oferowanych na rynku</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
		<p>oraz czy w efekcie realizacji projektu nastąpi zwiększenie asortymentu lub wejście na nowe rynki.</p> <p>W przypadku innowacji procesowej ocenie podlega w jaki sposób i w jakim stopniu innowacja procesowa wpłynie na cykl produkcyjny w przedsiębiorstwie oraz innych potencjalnych jej użytkowników, podniesienie jakości świadczonych usług, pozwoli dostosować produkty do indywidualnych potrzeb klientów.</p> <p>Oceniane będzie także: adekwatność ponoszonych nakładów, zgodność z krajową strategią inteligentnej specjalizacji (wymóg finansowania). Mając na uwadze, że pomoc państwa wywołuje efekt zachęty, o którym mowa w art. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, ocenie podlega także, czy projekt zostanie rozpoczęty po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie.</p>
<p>Działanie 1.2 Sektorowe programy B+R (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014- 2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe)</p> <p>Programy sektorowe służą realizacji dużych przedsięwzięć B+R, istotnych dla rozwoju poszczególnych branż/sektorów gospodarki.</p> <p>W programach sektorowych inicjatorem wspólnego przedsięwzięcia jest grupa przedsiębiorstw, które występują w imieniu branży (np. za pośrednictwem platformy technologicznej, inicjatywy klastrowej, etc.), przedstawiając zarys agendy badawczej wraz z konkretnym zapotrzebowaniem sektora na prace B+R. Dofinansowanie udzielane jest na realizację projektów które obejmują badania przemysłowe i prace rozwojowe lub prace rozwojowe.</p> <p>Typ beneficjenta: Przedsiębiorstwa (MŚP i duże)</p>	<p>Projekt podlega ocenie przeprowadzanej przez komisję oceny projektów, w skład której wchodzi niezależni eksperci oraz pracownicy IP. Ocena projektu dokonywana jest w oparciu o kryteria oceny projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO IR.</p> <p>Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania oraz do listy projektów rekomendowanych do dofinansowania.</p> <p>W skład oceny wniosków wchodzi:</p> <p>1) Ocena indywidualna w wyniku której powstaje Raport Oceny Indywidualnej - każdy wniosek jest oceniany indywidualnie przez co najmniej trzech ekspertów zgodnie z kryteriami określonymi w Regulaminie Przeprowadzania konkursu.</p> <p>Wniosek uznaje się za pozytywnie oceniony, tj. zostaje przekazany do kolejnego etapu oceny - oceny panelowej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: średnia z ocen indywidualnych w każdym kryterium punktowanym jest równa lub wyższa od wymaganego minimalnego progu punktowego oraz średnia z sumy punktów przyznanych w ramach ocen indywidualnych jest równa lub wyższa minimalnej sumie punktów określonej w Regulaminie. Wniosek niespełniający wymienionych powyżej warunków uzyskuje negatywną ocenę</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
	Konsorcja przedsiębiorstw	<p>merytoryczną, nie podlega ocenie panelowej i nie jest rekomendowany do dofinansowania.</p> <p>2)Ocena panelowa w wyniku której powstaje Raport Oceny Panelowej. Elementem oceny panelowej jest krótka prezentacja ocenianego wniosku przez Wnioskodawcę.</p> <p>W przypadku niespełnienia w trakcie oceny merytorycznej, któregokolwiek z kryteriów dostępu oraz wymaganych progów punktowych określonych w Regulaminie , ocena wniosku dokonywana jest całościowo, również w odniesieniu do pozostałych kryteriów oceny merytorycznej.</p> <p>Listy rankingowe wniosków po ocenie panelowej są wynikiem dwuetapowego procesu, na który składają się</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utworzenie Tematycznych list rankingowych pozytywnie zaopiniowanych wniosków - sporządzanych oddzielnie dla wniosków złożonych w poszczególnych tematach 2) utworzenie List rankingowych wniosków po ocenie panelowej, składającej się z: Listy rankingowej wniosków rekomendowanych przez Panel ekspertów do dofinansowania (przygotowywanej odrębnie dla każdej z Grup: A i B) oraz Listy rankingowej wniosków nierekomendowanych przez Panel ekspertów do dofinansowania do dofinansowania, na której znajdują się pozostałe wnioski. <p>Kryteria oceny służą wyselekcjonowaniu projektów dotyczących innowacji produktowej lub procesowej charakteryzującej się nowością minimum na poziomie kraju. Ponieważ celem realizacji projektów jest wdrożenie rezultatów do praktyki gospodarczej ocenie podlega, czy w przypadku projektu istnieje faktyczne zapotrzebowanie na wyniki projektu, tzn. czy poprawnie zdefiniowano rynek docelowy (potencjalni klienci oraz ich wymagania/ preferencje, rozmiar, kierunki i tempo rozwoju, spodziewany udział w rynku); dane/przyjęte założenia są realistyczne i uzasadnione oraz czy uprawdopodobniają sukces ekonomiczny wdrożenia wyników projektu; poprawnie zidentyfikowano potrzeby, wymagania i preferencje odbiorców oraz wykazano, że produkt zaspokoi faktyczne zapotrzebowanie konsumentów, a także wykazano, że produkt projektu będzie konkurencyjny względem innych podobnych produktów oferowanych na rynku</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
		<p>oraz czy w efekcie realizacji projektu nastąpi zwiększenie asortymentu lub wejście na nowe rynki.</p> <p>W przypadku innowacji procesowej ocenie podlega w jaki sposób i w jakim stopniu innowacja procesowa wpłynie na cykl produkcyjny w przedsiębiorstwie oraz innych potencjalnych jej użytkowników, podniesienie jakości świadczonych usług, pozwoli dostosować produkty do indywidualnych potrzeb klientów.</p> <p>Oceniane będzie także: adekwatność ponoszonych nakładów, zgodność z krajową strategią inteligentnej specjalizacji (wymóg finansowania). Mając na uwadze, że pomoc państwa wywołuje efekt zachęty, o którym mowa w art. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, ocenie podlega także, czy projekt zostanie rozpoczęty po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie.</p>
<p>Poddziałanie nr 1.3.1 BRIDGE Alfa - Wsparcie projektów badawczo-rozwojowych w fazie preseed przez fundusze typu proof of concept (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: Instrument finansowy (inwestycje kapitałowe i / lub quasi-kapitałowe)</p>	<p>Wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia GBER;</p> <p>Celem podziałania 1.3.1 jest utworzenie sieci wehikułów inwestycyjnych w postaci funduszy finansujących fazę Proof of Concept, których zadaniem jest weryfikacja i walidacja projektów B+R, które znajdują się w fazie preseed. Głównym celem podziałania jest wypełnienie luki podażowej projektów o charakterze technologicznym oraz life science na rynku inwestycji kapitałowych early stage. Program BRIDGE Alfa przewiduje wsparcie projektów B+R, pochodzących głównie ze środowiska jednostek naukowych w Polsce (uczelnie, instytuty badawcze, instytuty naukowe PAN) poprzez sfinansowanie fazy proof of principle, poprzedzającej powołanie spółki typu spin-off, oraz wsparcie fazy proof of concept poprzez dokapitalizowanie spółek utworzonych na bazie zwalidowanych projektów.</p>	<p>Podmiot wdrażający Fundusz Funduszy wyłoniony zostanie na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.</p> <p>Postępowanie prowadzone będzie w trybie dialogu konkurencyjnego, zostaną zastosowane następujące kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cena – suma kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie Funduszem Funduszy BRIDGE Alfa ➤ Zdolność do realizacji zamówienia i adekwatność przedstawionej oferty (miedzy innymi brane będą pod uwagę kryteria wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe wskazane w art. 7 Rozporządzenia nr. 480/2014) <p><u>Proponowane kryteria wyboru zespołów zarządzających w Programie BRIDGE Alfa</u></p> <p>1. <u>Kluczowy personel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - liczebność i stabilność zespołu, jasno określone role i obowiązki członków zespołu, stopień zaangażowania w przedsięwzięcie - wiedza i doświadczenie proponowanych członków zespołu (średnia liczba lat w branży, sieć kontaktów, specjalizacja sektorowa, potencjał wykorzystania zewnętrznych kontaktów i zasobów)

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
	<p>W ramach realizacji Programu BRIDGE Alfa NCBR utworzy Fundusz Funduszy (FoF) zarządzany przez profesjonalnego Menadżera FoF wyłonionego w drodze Zamówienia. Menadżer FoF w ramach Funduszu Funduszy dokona wyboru zespołów zarządzających, zaakceptowanych przez NCBR, które utworzą Fundusze BRIDGE Alfa. W uzasadnionych przypadkach przewiduje się możliwość powołania Funduszy BRIDGE Alfa w branżach z wyspecjalizowanych sektorów takich jak <i>life science</i>, gdzie ze względu na duże zapotrzebowanie na kapitał załączkowy, kapitalizacja może wynieść do 60 mln. PLN.</p> <p>Rolą poszczególnych Funduszy BRIDGE Alfa będzie selekcja innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych, pochodzących przede wszystkim ze środowiska państwowych jednostek badawczych i innych ośrodków kreowania innowacji. W oparciu o politykę inwestycyjną Funduszu BRIDGE Alfa, wyselekcjonowane projekty, otrzymają na etapie preinkubacji wsparcie na przeprowadzenie badań w fazie <i>proof of principle</i>. W przypadku pozytywnej weryfikacji przyjętych założeń, efekty prac badawczo-rozwojowych wniesione zostaną do spółki typu <i>spin-off</i>. Wsparcie na sfinansowanie fazy <i>proof of concept</i> zostanie przekazane spółce w drodze inwestycji kapitałowej Funduszu BRIDGE Alfa. Rolą zespołu zarządzającego będzie poszukiwanie projektów, nadzór nad portfelem inwestycji oraz poszukiwanie inwestorów zainteresowanych uczestnictwem w kolejnej rundzie finansowania.</p> <p>Projekty inwestycyjne będą wstępnie selekcjonowane przez zespół zarządzający danym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie w zakresie pozyskiwania projektów typu pre-seed, ze szczególnym uwzględnieniem projektów badawczo-rozwojowych pochodzących ze środowiska państwowych jednostek badawczych - doświadczenie w zakresie wspierania projektów w fazie <i>proof of principle/proof of concept</i> poprzez przygotowanie do inwestycji, nadzór nad portfelem inwestycji oraz pozyskiwaniem kolejnych rund finansowania <p>2. <u>Polityka inwestycyjna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikacja zadeklarowanej specyfiki branżowej Funduszu z uwzględnieniem doświadczenia kluczowego personelu - strategia wyszukiwania projektów, przygotowania do inwestycji, rozwoju spółek portfelowych i poszukiwania dalszego finansowania <p>3. <u>Wiarygodność zadeklarowanego wkładu prywatnego</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena zdolności wniesienia prywatnego kapitału do wspólnego przedsięwzięcia przez zespół zarządzający Funduszem BRIDGE Alfa lub wskazanych inwestorów <p>4. <u>Wyniki dotychczasowej działalności funduszu/ funduszy w których uczestniczyli członkowie zespołów zarządzających np.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - historyczne wyniki finansowe podmiotów powiązanych z członkami Zespołu Zarządzającego, liczba i trafność dokonanych inwestycji, osiągnięte parametry finansowe: Total Value to Paid-in Capital (TVPI), Distribution to Paid-in Capital (DPI), Gross IRR, net IRR (z uwzględnieniem management fee i carried interests), itp. <p>Tryb oraz kryteria wyboru beneficjentów ostatecznych nie zostały jeszcze ustalone. Ustalenia te będą wynikiem negocjacji z wyłonionym podmiotem wdrażającym Fundusz Funduszy oraz zespołem zarządzającym.</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
	<p>Funduszem BRIDGE Alfa oraz oceniane przez komitet inwestycyjny. Decyzje inwestycyjne będą podejmowane przez komitet inwestycyjny, w skład którego będą wchodzić przedstawiciele Funduszu BRIDGE Alfa oraz Funduszu Funduszy.</p> <p>Typ beneficjenta: Podmiot wdrażający Fundusz Funduszy</p> <p>Typ beneficjenta ostatecznego: Spółki spin-off i MŚP realizujące innowacyjne projekty z komponentem B+R.</p>	
<p>Poddziałanie nr 1.3.2 BRIDGE VC - Publiczno-prywatne wsparcie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: Instrument finansowy (inwestycje kapitałowe i / lub quasi-kapitałowe)</p>	<p>Wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia GBER;</p> <p>Celem poddziałania jest wsparcie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizację ich wyników, poprzez finansowanie ryzyka w formie inwestycji kapitałowych w MŚP realizujące innowacyjne projekty w fazie pre-inkubacji, inkubacji i akceleracji. W ramach instrumentu wybrany zostanie podmiot wdrażający, który utworzy fundusz funduszy i dokona wyboru funduszy venture capital, których zadaniem będzie dokonywanie bezpośrednich inwestycji w innowacyjne spółki realizujące projekty B+R, wychodzące z fazy seed i poszukujące kolejnych rund finansowania.</p> <p>W ramach BRIDGE VC, NCBR utworzy Fundusz Funduszy, który będzie zarządzany przez profesjonalnego Menadżera Funduszu Funduszy.</p>	<p>Podmiot wdrażający Fundusz Funduszy wyłoniony zostanie na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.</p> <p><u>Postępowanie prowadzone będzie w trybie dialogu konkurencyjnego, zostaną zastosowane następujące kryteria:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cena – suma kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie Funduszem Funduszy BRIDGE VC. 2. Zdolność do realizacji zamówienia i adekwatność przedstawionej oferty (miedzy innymi brane będą pod uwagę kryteria wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe wskazane w art. 7 Rozporządzenia nr. 480/2014) 3. Wysokość wpłaty własnej Wykonawcy do Funduszu Funduszy BRIDGE VC ponad wymagane minimum 45 mln EUR. <p><u>Proponowane kryteria wyboru funduszy Venture Capital w ramach Programu Bridge VC</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Parametry funduszu</u> <ul style="list-style-type: none"> - odpowiednia zdolność do wdrażania instrumentu finansowego, w tym struktura organizacyjna i ramy zarządzania zapewniające niezbędną wiarygodność - zaproponowany poziom opłat i prowizji (metodyka ich wyliczenia)

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
	<p>Menadżer Funduszu Funduszy zostanie wyłoniony w drodze Zamówienia i będzie jednocześnie Podmiotem Finansującym. Środki które zapewni Menadżer FoF wyniosą nie mniej niż 45 mln. EUR.</p> <p>Menadżer FoF dokona wyboru kilku zespołów zarządzających, zaakceptowanych przez NCBR, które utworzą Fundusze VC. Poszczególne Fundusze VC zajmą się finansowaniem rozwoju projektów badawczych o potencjale biznesowym. Zespoły zarządzające Funduszami VC, kierując się przyjętą strategią inwestycyjną i motywacją wypracowania zysku na kapitale wniesionym przez Fundusz Funduszy oraz inwestorów prywatnych, będą tworzyć nowe przedsiębiorstwa lub inwestować w już istniejące firmy z sektora technologii wysoko zaawansowanych.</p> <p>Projekty inwestycyjne będą wstępnie selekcionowane przez zarządzającego danym Funduszem VC oraz oceniane przez komitet inwestycyjny. Decyzje inwestycyjne na poziomie Funduszy VC będą podejmowane przez komitet inwestycyjny, w skład którego będą wchodzić przedstawiciele Funduszu VC oraz Funduszu Funduszy.</p> <p>Typ beneficjenta: Podmiot wdrażający Fundusz Funduszy</p> <p>Typ beneficjenta ostatecznego: MŚP realizujące innowacyjne projekty z komponentem B+R.</p>	<p>2. <u>Zespół zarządzający</u> - liczebność i stabilność zespołu, jasno określone role i obowiązki członków zespołu - wiedza i doświadczenie proponowanych członków zespołu (średnia liczba lat w branży, sieć kontaktów, specjalizacja sektorowa, potencjał wykorzystania zewnętrznych kontaktów i zasobów)</p> <p>3. <u>Strategia inwestycyjna</u> - koncentracja na zidentyfikowanym celu polityki inwestycyjnej oraz uwzględnienie wymogów kwalifikowalności i ograniczeń w zakresie finansowania - oparcie strategii na rzetelnych zasadach rynkowych w kontekście zapewnienia odpowiedniej liczby transakcji - strategia wyszukiwania celów inwestycyjnych, rozwoju spółek portfelowych i wyjścia z inwestycji (sprzedaż udziałów innemu inwestorowi finansowemu lub branżowemu, wyjście poprzez giełdę, wykup menedżerski itp.) - odpowiednia polityka dywersyfikacji ryzyka mającą na celu osiągnięcie rentowności i wydajnej skali portfela inwestycyjnego pod względem wielkości i zasięgu.</p> <p>4. <u>Zdolność pozyskiwania środków</u> - zdolność zespołu zarządzającego do dokonania inwestycji z własnych środków (1-5 % kapitalizacji funduszu) - zdolność do uruchomienia dodatkowych inwestycji prywatnych (do 50 % kapitalizacji funduszu), przedstawienie bazy inwestorów, ich struktura i dywersyfikacja</p> <p>5. <u>Wyniki dotychczasowej działalności funduszu/ funduszy w których uczestniczyli członkowie zespołów zarządzających np.:</u> - historyczne wyniki finansowe podmiotów powiązanych z członkami Zespołu Zarządzającego, liczba i trafność dokonanych inwestycji, osiągnięte parametry finansowe: Total Value to Paid-in Capital (TVPI), Distribution to Paid-in Capital (DPI), Gross IRR, net IRR (z uwzględnieniem management fee i carried interests), itp.</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
		Tryb oraz kryteria wyboru beneficjentów ostatecznych nie zostały jeszcze ustalone. Ustalenia te będą wynikiem negocjacji z wyłonionym podmiotem wdrażającym Fundusz Funduszy oraz zespołem zarządzającym.
<p>Poddziałanie nr 4.1.1 Strategiczne programy badawcze dla gospodarki (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe związane z rozwiązaniem problemu technologicznego zgłoszonego przez przedsiębiorcę)</p> <p>Wsparcie obejmuje projekty polegające na prowadzeniu badań naukowych i prac rozwojowych, realizowane przez konsorcja naukowe i naukowo-przemysłowe.</p> <p>Celem poddziałania jest ukierunkowanie aktywności jednostek naukowych na realizację prac badawczo-rozwojowych nad rozwiązaniami technologicznymi, których potrzeba przeprowadzenia została zdefiniowana przez konkretnych przedsiębiorców.</p> <p>Realizacja poddziałania przebiega w dwóch etapach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wybór strategicznych programów badawczych, wskazujących obszary i tematy badawcze, w ramach których prowadzone prace B+R stanowią będą odpowiedź na zdefiniowany przez przedsiębiorcę problem technologiczny, 2) nabór i ocena projektów obejmujących przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych nad zagadnieniami zdefiniowanymi w programie strategicznym. <p>Typ beneficjenta: konsorcjum jednostek naukowych (w tym przypadku nie są beneficjentem pomocy publicznej) lub konsorcja</p>	<p>Kryteria oceny nie zostały jak dotąd zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POIR (będzie to możliwe najwcześniej w III kwartale 2015 r.). Kryteria nie powinny znacząco różnić się od opisanych powyżej w działaniach 1.1 i 1.2 (dotyczą tej samej kategorii pomocy).</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
	konsorcjum z udziałem przedsiębiorstw i jednostek naukowych	
<p>Poddziałanie nr 4.1.2 Regionalne agendy naukowo-badawcze (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (badania przemysłowe i/lub prace rozwojowe, wpisujące się w regionalne agendy naukowo-badawcze)</p> <p>Regionalne agendy naukowo-badawcze umożliwią zapewnienie właściwej koordynacji i synergii w zakresie prowadzenia prac B+R wpisujących się w regionalne inteligentne specjalizacje.</p> <p>Agendy pozwolą na wyselekcjonowanie najwyższej jakości projektów mających znaczący wpływ na rozwój gospodarczy poszczególnych regionów oraz Polski.</p> <p>Realizacja podziałania przebiega w dwóch etapach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wybór RANB przez Komitet Sterujący z udziałem przedstawicieli MIR, MNiSW, MG i NCBR oraz przedstawicieli Konwentu Marszałków 2) Konkurs na dofinansowanie projektów B+R w ramach wybranych RANB – na podstawie kryteriów zaakceptowanych przez Komitet Monitorujący POIR. <p>Typ beneficjenta:</p> <p>konsorcjum z udziałem przedsiębiorców i jednostek naukowych, w których liderem jest podmiot mający siedzibę w regionie (lub w jednym z regionów) zgłaszającym RANB</p>	<p>Kryteria oceny nie zostały jak dotąd zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POIR (w 2015 r. harmonogram konkursów nie przewiduje realizacji takiego instrumentu). Kryteria nie powinny znacząco różnić się od opisanych powyżej w działaniach 1.1 i 1.2 (dotyczą tej samej kategorii pomocy).</p>
<p>Poddziałanie nr 4.1.4 Projekty aplikacyjne</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe (badania przemysłowe i/lub prace rozwojowe, realizowane)</p>	<p>Kryteria oceny nie zostały jak dotąd zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POIR (będzie to możliwe w III kwartale 2015 r., w związku z konkursem</p>

Nazwa i typ instrumentu	Cel - Przeznaczenie pomocy Typ beneficjenta	Sposób i kryteria oceny
<p>(Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja</p>	<p>przez jednostki naukowe we współpracy z konkretnym przedsiębiorcą/przedsiębiorcami)</p> <p>Celem interwencji jest znaczące zwiększenie skali wykorzystania nowych rozwiązań technologicznych niezbędnych dla rozwoju przedsiębiorstw oraz poprawy ich pozycji konkurencyjnej.</p> <p>Poddziałanie służy wsparciu badań przemysłowych i/lub prac rozwojowych realizowanych w ramach konsorcjum, tworzonego przez co najmniej jedno przedsiębiorstwo i jedną jednostkę naukową.</p> <p>Typ beneficjenta: konsorcjum złożone z 1 jednostki naukowej i co najmniej 1 przedsiębiorcy</p>	<p>ogłaszanym we wrześniu br.). Kryteria nie powinny znacząco różnić się od opisanych powyżej w działaniach 1.1 i 1.2 (dotyczą tej samej kategorii pomocy).</p>
<p>Działanie 4.4</p> <p>Zwiększanie potencjału kadrowego sektora B+R (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020)</p> <p>Typ instrumentu: dotacja (projekt grantowy)</p>	<p>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe</p> <p>Celem działania jest zapewnienie kadr na potrzeby innowacyjnego przemysłu i zespołów naukowych realizujących prace B+R, które posiadają przełomowy charakter oraz istotne znaczenie dla gospodarki lub rozwiązywania kluczowych problemów społecznych. Wsparcie ma kompleksowy charakter i dotyczy projektów naukowych realizowanych przez naukowców zatrudnionych w przedsiębiorstwach bądź prowadzących badania naukowe związane z potrzebami przedsiębiorstw i wyzwań stojących przed społeczeństwem</p> <p>Typ beneficjenta: Beneficjent projektu grantowego wybrany w trybie pozakonkursowym (Fundacja na rzecz Nauki Polskiej) – pomoc publiczna nie jest udzielana beneficjentowi projektu grantowego</p>	<p>Kryteria oceny zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POIR w czerwcu br. nie odnoszą się do trybu wyboru grantobiorców, gdzie może wystąpić pomoc publiczna, tylko jedynie oceny zgodności wniosku beneficjent projektu grantowego z dokumentacją POIR. Kryteria wyboru grantobiorców zostaną przedstawione przez beneficjenta projektu grantowego w związku ze złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu w II poł 2015 r.</p>

III. Założenia ewaluacji

1. Cele i kryteria badania ewaluacyjnego

Celem ogólnym badania ewaluacyjnego jest dostarczenie informacji na temat bezpośrednich i pośrednich efektów udzielanej pomocy. Cele szczegółowe badania są następujące:

1. Weryfikacja logiki interwencji i założeń Programu Pomocowego po rozpoczęciu interwencji.
2. Ocena, czy pomoc udzielana w ramach Rozporządzenia przyczynia się (bezpośrednio/pośrednio) do osiągnięcia celów, dla których została powołana.
3. Ocena, czy pomoc wywołuje efekt zachęty tj. zmienia zachowanie beneficjentów.
4. Ocena proporcjonalności pomocy.
5. Ocena adekwatności pomocy.

W ramach badania wykorzystane zostaną następujące kryteria:

- trafność pomocy – adekwatność instrumentów pomocy, sposobu ich wdrażania, doboru beneficjentów w kontekście problemów zidentyfikowanych na etapie diagnozy;
- skuteczność pomocy – stopień, w jakim pomoc publiczna przewidziana w Rozporządzeniu przyczyni się do zrealizowania celów wynikających z logiki interwencji;
- użyteczność pomocy – ocena całościowych, planowanych i nieprzewidzianych efektów udzielenia pomocy w kontekście użyteczności dla gospodarki, badane po zakończeniu wsparcia.

2. Pytania badawcze wraz ze wskaźnikami służącymi ewaluacji pomocy publicznej

Pytania badawcze wraz ze wskaźnikami służącymi ewaluacji pomocy publicznej zostały przedstawione w poniższym zestawieniu. Określone zostały w nim:

- cele interwencji na dwóch poziomach: głównym i szczegółowym;
- planowane w ramach Programu Pomocy obszary wsparcia;
- oraz wskaźniki służące ewaluacji pomocy.

Zawarty w zestawieniu rekomendowany zestaw wskaźników został opracowany m.in. na podstawie *Common methodology for State aid evaluation*, a także dotychczasowych doświadczeń ewaluacyjnych programów pomocy w obszarze działalności B+R+I. Lista ta stanowi bazowy zestaw danych do oceny, który może zostać odpowiednio dostosowany przez wybranego ewaluatora, podczas wdrażania Rozporządzenia.

Wskaźniki bazujące na danych z analizy kontrfaktycznej będą przedstawiać efekt netto udzielenia pomocy, porównując hipotetyczną sytuację braku udzielenia pomocy z rezultatami uzyskanymi w wyniku przeprowadzenia interwencji. Drugą grupę stanowią wskaźniki oparte na danych statystycznych i innych danych ilościowych związanych z realizacją projektów w ramach Programu Pomocowego. W przypadku tych wskaźników porównane zostaną wartości bazowe z wartościami docelowymi, osiągniętymi w ramach realizacji Programu Pomocowego.

Wartością bazową wskaźników będzie ich wartość w najbliższym możliwym momencie przed wejściem w życie Rozporządzenia. W związku z tym, że Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 4 marca 2015 r., przyjętą datą jest ostatni dzień roku poprzedzającego wejście rozporządzenia, czyli 31 grudnia 2014 r. Przyjęte rozwiązanie wynika z dostępności danych odpowiednich statystyk publicznych. Wartości wskaźników zostaną uzupełnione zgodnie z osiągniętymi wielkościami na ww. dzień po ich opublikowaniu przez odpowiednie instytucje .

W Tabeli 9. poniżej przedstawiono zestawienie pytań badawczych i wskaźników Programu Pomocowego.

Tabela 9. Zestawienie pytań badawczych i wskaźników Programu Pomocowego

Lp.	Pytania badawcze	Wskaźnik (obszar)	Opis grupy kontrolnej	Źródło danych, częstotliwość i poziom poboru danych	Metodologia
Wpływ pomocy udzielonej na B&R&I					
Bezpośredni wpływ na beneficjentów					
1.	Czy udzielona pomoc miała istotny wpływ na zakres działalności podejmowanej przez beneficjentów pomocy (efekt zachęty)? Czy i w jaki sposób pomoc przyczyniła się do zwiększenia przez beneficjentów liczby realizacji projektów B+R?	Liczba realizowanych prac B+R w ramach Programu Pomocowego Liczba wszystkich prowadzonych projektów B+R u beneficjenta (w tym ze środków prywatnych)	Grupę kontrolną będą stanowiły podmioty nieskutecznie ubiegające się o wsparcie w Programie Pomocowym. Podmioty zostaną zakwalifikowane do grupy kontrolnej na podstawie punktów uzyskanych w trakcie oceny wniosków oraz innych cech charakterystycznych, będą to m.in. charakterystyki pozwalające na przyporządkowanie przedsiębiorstw o podobnej wydajności przed udzieleniem wsparcia. Charakterystyka grupy kontrolnej oraz grupy badanej będzie zbliżona w okresie przed udzieleniem wsparcia, aby zagwarantować równoległość trendu i zapewnienie, że obie grupy będą poddane tym samym szokom zewnętrznym w okresie objętym ewaluacją.	Dane podstawowe: Zostaną wykorzystane dane Głównego Urzędu Statystycznego, który zbiera dane od przedsiębiorstw na temat ich działalności badawczo- rozwojowej (B+R) za pomocą elektronicznego formularza PNT-01 raz w roku do określonego terminu w I kwartale roku oraz na temat ich działalności innowacyjnej za pomocą formularza PNT-02 raz w roku za dany okres, tj. 2 ostatnich lat. Dane zostaną przeanalizowane dla odpowiednich podmiotów należących do grupy badanej i kontrolnej. Grupy porównawcze zostaną dobrane przez ewaluatora zewnętrznego wg zasad zawartych w niniejszym planie ewaluacji. Dane uzupełniające, dodatkowo weryfikujące:	Główną metodą wykorzystywaną podczas badania będzie DID z dopasowaniem. Analiza zostanie zastosowana do oceny na poziomie całego programu pomocowego. Do grupy badanej zostanie przyporządkowana grupa kontrolna wg odpowiednich charakterystyk, (takich jak wielkość podmiotu, lokalizacja, sektor, wydajność podmiotu (np. sprzedaż do wielkości zatrudnienia) itp.). Sposób doboru grupy kontrolnej zostanie dopasowany do trybu naboru wniosków: dla działań gdzie nabór wniosków będzie prowadzony w trybie ciągłym, grupa kontrolna będzie dobierana na podstawie weryfikacji prowadzonej raz do roku, w przypadku trybu
2.	Czy udzielona pomoc miała wpływ na sytuację ekonomiczną beneficjentów?	Całkowita wartość sprzedaży wszystkich produktów i usług Udział nowych produktów i usług w sprzedaży wnioskodawcy (%) Prowadzenie eksportu własnych produktów lub usług [tak/nie] Liczba wszystkich zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty na koniec roku Liczba wprowadzonych w firmie nowych produktów i usług powstałych w wyniku prac B+R Liczba wprowadzonych w firmie nowych metod produkcji powstałych w wyniku prac B+R			

3.	Jak pomoc wpłynęła na wysokość nakładów na B+R beneficjentów?	Zmiana wartości całkowitych nakładów na B+R (wewnętrznych i zewnętrznych) przed i po udzielaniu wsparcia	<p>Analiza z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych zostanie zróżnicowana na podgrupy ze względu na wielkość przedsiębiorstw, lokalizację lub sektor prowadzonej działalności (o ile pozwoli na takie zróżnicowanie liczba podmiotów należących do danej kategorii). W ramach analizy zostanie wzięty pod uwagę także wpływ innych schematów pomocowych, w których mógł uczestniczyć podmiot.</p>	<p>Wniosek o dofinansowanie-każdy aplikujący</p> <p>Wnioski o płatność (Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań POIR)- co roku; każdy beneficjent</p> <p>Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku; każdy beneficjent</p> <p>Dane dla grupy kontrolnej, tj. nieskutecznie aplikujących będą zbierane dwa razy w ciągu trwania Programu Pomocowego (po raz pierwszy w 2017/2018 roku, po raz drugi w 2019/2020) za pomocą ankiety oraz poprzez współpracę z GUS (państwowy urząd statystyczny).</p> <p>Baza SHRIMP</p>	<p>konkursowego możliwe będzie wyłonienie grupy kontrolnej po zakończeniu konkursu.</p> <p>Okres brany pod uwagę w analizie DID wyznaczono na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od rozpoczęcia projektu.</p> <p>Wszystkie wskaźniki objęte wskazanymi pytaniami zakładają pomiar zmiany rezultatów wpływu programu w odniesieniu do sytuacji beneficjenta przed udzieleniem mu wsparcia przez NCBR.</p>
4.	Czy pomoc przyczyniła się do wzrostu zatrudnienia pracowników B+R w przedsiębiorstwach?	<p>Liczba zatrudnionych pracowników związanych z działalnością B+R (w przeliczeniu na liczbę etatów) na koniec roku</p> <p>Wzrost liczby miejsc pracy będących stanowiskami badawczymi we wspieranych przedsiębiorstwach</p> <p>Występowanie działu B+R [tak/nie]</p>			
5.	Czy nastąpił wzrost komercjalizacji/ wdrożeń wyników prac B+R przez beneficjentów?	<p>Liczba wdrożonych wyników prac B+R</p> <p>Przychód z wdrożonych wyników prac B+R</p> <p>Liczba powstałych spółek spin off/out</p> <p>Liczba udzielonych licencji na wyniki prac B+R</p> <p>Przychody z udzielonych licencji na wyniki prac B+R</p> <p>Liczba sprzedanych wyników prac B+R</p> <p>Liczba wyników prac B+R wniesionych do spółek</p>			
6.	Czy pomoc przyczyniła się do zwiększenia liczby zgłoszeń	Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych			

	patentowych przez beneficjentów?				
7.	Czy udzielona pomoc przyczyniła się do zwiększenia wartości zaangażowania środków prywatnych w B+R?	<p>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw [zmiana przed i po udzieleniu wsparcia]</p> <p>Zmiana wartości całkowitych nakładów na B+R (wewnętrznych i zewnętrznych) przed i po udzielaniu wsparcia</p> <p>Liczba wszystkich prowadzonych projektów B+R ogólnie u beneficjenta (w tym ze środków prywatnych)</p>			
8.	Czy realizacja Programu Pomocowego wywołała efekt wypychania inwestycji prywatnych, które nie były przedmiotem wsparcia?	<p>Liczba realizowanych prac B+R w ramach Programu Pomocowego</p> <p>Liczba wszystkich prowadzonych projektów B+R ogólnie u beneficjenta (w tym ze środków prywatnych)</p> <p><i>(Założono, że w sytuacji wypychania inwestycji prywatnych, u danego podmiotu zmniejszy się liczba projektów B+R finansowanych ze środków prywatnych na rzecz projektów wspartych pomocą publiczną)</i></p>			
Pośredni wpływ: pozytywny					
9.	Czy program pomocowy oddziaływał na inne podmioty niż beneficjenci?	Liczba przedsiębiorstw, które uzyskały prawa do technologii lub licencji powstałej w wyniku dofinansowanego projektu	Analiza statystyczna nie wymaga obecności grupy kontrolnej.	W tej części ewaluacji Program zostanie oceniony za pomocą metod jakościowych	Analiza statystyczna i ekspercka realizacji Programu Pomocowego: Aby uzyskać pogłębioną,

		<p>Liczba dostawców, którzy unowocześnili swoje procesy w związku z wdrożeniem prac B+R będących wynikiem wspartego projektu (np. poprzez bezpośrednie wdrożenie rozwiązania będącego wynikiem wspartego projektu lub aby dostosować swoje procesy jako dostawcy, podwykonawcy itp.)</p> <p>Liczba jednostek naukowych, z którymi współpracowano w czasie realizacji projektu</p>		<p>oraz ilościowych z wykorzystaniem perspektyw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instytucji odpowiedzialnej za realizację Programu Pomocowego, • przedsiębiorstw, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ korzystających z pomocy Programu, ○ innych przedsiębiorstw, w szczególności lokalnych małych i średnich firm, • innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu, jak jednostki naukowe. <p>Dodatkowe źródła danych będą stanowiły:</p> <p>Wniosek o dofinansowanie-każdy aplikujący</p> <p>Wnioski o płatność (Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań POIR)- co roku; każdy beneficjent</p> <p>Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku; każdy beneficjent</p> <p>Formularz GUS PNT-01</p>	<p>kompleksową ocenę efektów Programu, zostanie wykorzystane podejście określone jako ewaluacja oparta na teorii.</p> <p>Jej celem jest dokonanie kompleksowej oceny obejmującej nie tylko efekty Programu, ale również określenie, w jaki sposób i dlaczego Program przyniósł takie, a nie inne rezultaty.</p> <p>Zastosowane tu zostanie podejście oparte na koncepcji łańcucha wartości i zostanie dokonana analiza efektu dyfuzji (inaczej określanego jako efekt mnożnikowy) uzyskiwanego dzięki pomocy Programu w kontekście zarówno sektora, jak i gospodarki kraju.</p> <p>Elementem badania, który pomoże pogłębić analizę efektów związanych z łańcuchem wartości będą studia przypadków, w których badaniu zostanie poddany beneficjent wraz z jego kontrahentami i innymi powiązaniem branżowymi lub międzybranżowymi. Studia przypadku pozwolą na lepsze zrozumienie</p>
10.	Czy pomoc wywołała dyfuzję wiedzy w gospodarce?	<p>Liczba przedsiębiorstw, które uzyskały prawa do technologii lub licencji powstałej w wyniku dofinansowanego projektu</p> <p>Liczba publikacji powstałych w wyniku realizacji projektu</p> <p>Liczba wystąpień konferencyjnych w wyniku realizacji projektu</p> <p>Liczba otwartych przewodów doktorskich w wyniku realizacji projektu</p> <p>Liczba wspartych start-upów</p> <p>Liczba powstałych spółek spinoff/out</p>			
11.	Czy pomoc przyczyniła się do wzrostu współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a jednostkami naukowymi?	<p>Współpraca z jednostką naukową przed przystąpieniem do projektu [tak/nie]</p>			

		<p>Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi w ramach projektu</p> <p>Wartość przychodów uzyskiwanych przez jednostki naukowe pochodzących od przedsiębiorców</p>			<p>pochodzenia zaobserwowanych efektów.</p> <p>Ponadto analizie zostanie poddany wpływ nawiązywanie relacji pomiędzy sektorem nauki i biznesu w generowaniu wartości dodanej, m.in. poprzez analizę, ilu przedsiębiorców współpracowało przed przystąpieniem do Programu pomocowego z jednostką naukową oraz jak zmieniła się struktura przychodów tych jednostek w wyniku współpracy z biznesem.</p>
Pośredni wpływ: negatywny					
12.	<p>Czy w realizacji Programu Pomocowego można zaobserwować negatywne zjawiska dot. doboru beneficjentów mające wpływ na konkurencję, tj. tendencyjność sektorową (w programie wielosektorowym przeważającą pomoc przyznano jednej branży) i tendencyjność wobec jednostek zasiedziałych (stosunek starych przedsiębiorstw do nowych przedsiębiorstw)?</p>	<p>Udziały poszczególnych grup przedsiębiorstw wyróżnionych na podstawie długości działalności w ogóle przedsiębiorstw korzystających z pomocy</p> <p>Udziały poszczególnych grup wielkości przedsiębiorstw (mikro, MŚP, duże) w ogóle przedsiębiorstw korzystających z pomocy</p> <p>Udziały poszczególnych sektorów w całkowitej wielkości udzielonej pomocy</p>	<p>Analiza statystyczna nie wymaga obecności grupy kontrolnej.</p>	<p>Wnioski o dofinansowanie</p> <p>Podpisane umowy o dofinansowanie</p>	<p>Analiza statystyczna realizacji Programu Pomocowego: zostanie przeanalizowana proporcja wspartych przedsiębiorstw pod kątem ich wielkości, sektora oraz długości działalności w stosunku do wszystkich podmiotów, które złożyły wnioski. Celem analizy jest określenie, na ile negatywne zjawiska, które wystąpiły w doborze beneficjentów mogą mieć później wpływ na konkurencję na rynku, tj. nadmierne wzmocnienie</p>

					<p>środkami pomocy publicznej danego sektora czy grupy przedsiębiorstw dojrzałych, tj. dużych i długo funkcjonujących na rynku. Struktura beneficjentów zostanie także porównana ze strukturą podmiotów występujących na całym rynku.</p>
--	--	--	--	--	---

13.	<p>Jak realizacja Programu Pomocowego oraz preferencji dot. wyboru projektów odpowiadającym Krajowym Inteligentnym Specjalizacjom wpłynęły na wolumen prac B+R oraz komercjalizacji pozostałych obszarów badawczych?</p>	<p>Nakłady przemysłu na B+R wg PKD wpisujących się w KIS</p> <p>Nakłady przemysłu na B+R wg PKD w branżach innych niż KIS</p> <p>Patenty i prawa ochronne na wzory użytkowe udzielone przez UPRP podmiotom krajowym wg działów techniki</p>	<p>Analiza nie wymaga obecności grupy kontrolnej.</p>	<p>Raport Roczny Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>GUS</p>	<p>Podjęciem, które zostanie wykorzystane będzie metodologia związana z ewaluacją opartą na teorii, które będzie polegać na analizie logiki interwencji oraz jej efektów w celu zdefiniowania związków przyczynowo-skutkowych między zaobserwowanymi efektami oraz zakładanymi celami. Podejście zostanie uzupełnione analizą statystyczną. Wpływ preferencji dot. wyboru projektów odpowiadającym Krajowym Inteligentnym Specjalizacjom zostanie przeanalizowany w dwojaki sposób:</p> <p>-po pierwsze poprzez analizę nakładów na B+R, sprawdzając czy nie nastąpiła koncentracja środków finansowych na B+R w wybranych branżach. (W tym przypadku zostanie przeanalizowana struktura oraz wielkości nakładów na B+R (BERD) wg branż odpowiadającym odpowiednim Krajowym Inteligentnym Specjalizacjom oraz w pozostałych branżach nieobjętych KIS. Dzięki temu</p>
-----	--	---	---	--	---

					<p>możliwe będzie zidentyfikowanie czy w wyniku realizacji Programu Pomocowego nastąpiły zmiany i jak one wpłynęły na funkcjonowanie podmiotów w danej branży oraz na funkcjonowanie wybranej branży na tle innych sektorów i całego rynku.);</p> <p>-po drugie poprzez analizę rezultatów prac B+R, jakimi są patenty i prawa ochronne (które również zostaną analizowane wg działów techniki), aby zweryfikować czy można obserwować koncentrację (lub jej zmianę w stosunku do okresu sprzed realizacji Programu Pomocowego) w wybranych działach techniki.</p>
--	--	--	--	--	--

Adekwatność środka pomocy					
14.	<p>a) Czy inne instrumenty pomocy lub rodzaje interwencji byłyby bardziej odpowiednie do osiągnięcia danego celu?</p> <p>b) Czy założenia stanowiące podstawę zatwierdzenia programu pomocy są nadal aktualne?</p> <p>c) Czy należy rozważyć dokonanie korekt lub wprowadzenia alternatywnych form pomocy celem zwiększenia jej skuteczności i efektywności?</p>	Jakościowa ekspercka ocena aktualności programu oraz jego założeń.	Analiza nie wymaga obecności grupy kontrolnej. Wykorzystana zostanie wiedza ekspercka.	dane GUS dot. działalności innowacyjnej i B+R w Polsce ekspertyzy wykonane przez ekspertów zewnętrznych.	Podjęciem, które zostanie wykorzystane przy ocenie instrumentu będzie ekspercka ocena jakościowej adekwatności środka w porównaniu z innymi instrumentami polityki mającymi na celu promowanie inwestycji w zakresie wsparcia projektów B&R&I na rzecz kwalifikujących się przedsiębiorstw. Zaproszeni do oceny eksperci ocenią adekwatność oraz aktualność programu, wykorzystując swoją wiedzę i doświadczenie oraz dane z GUS.
Proporcjonalność pomocy					
15.	Czy możliwe było osiągnięcie tych samych efektów przy mniejszej ilości pomocy publicznej lub innej formy pomocy publicznej (pożyczki zamiast dotacji)?	Różnica efektów netto ²⁸ wywołania wzrostu nakładów na B+R u beneficjentów w porównaniu zastosowania instrumentów zwrotnych oraz dotacyjnych	Analiza będzie opierała się na pomiarze wpływu pomocy zagregowanym na poziomie poszczególnych instrumentów.	Dane podstawowe: Zostaną wykorzystane dane Głównego Urzędu Statystycznego, który zbiera dane od przedsiębiorstw na	Główną metodą wykorzystywaną podczas badania będzie DID z dopasowaniem. Analiza zostanie zastosowana do

²⁸ Różnica efektów netto odnosi się do porównania efektów netto wywołanych przez zastosowanie różnych instrumentów pomocy, np. instrumenty dotacyjne wywołały zmianę na poziomie 10% dot. wzrostu nakładów na B+R, natomiast instrumenty zwrotne 30%- zatem różnica efektów netto pomiędzy nimi wynosi 20%.

		Różnica efektów netto wywołania wzrostu zatrudnienia pracowników B+R u beneficjentów w porównaniu zastosowania instrumentów zwrotnych oraz dotacyjnych	Grupę kontrolną będą stanowiły podmioty nieskutecznie ubiegające się o wsparcie w Programie Pomocowym. Podmioty zostaną zakwalifikowane do grupy kontrolnej na podstawie punktów uzyskanych w trakcie oceny wniosków oraz innych cech charakterystycznych, będą to m.in. charakterystyki pozwalające na przyporządkowanie przedsiębiorstw o podobnej wydajności przed udzieleniem wsparcia. Charakterystyka grupy kontrolnej oraz grupy badanej będzie zbliżona w okresie przed udzieleniem wsparcia, aby zagwarantować równoległość trendu i zapewnienie, że obie grupy będą poddane tym samym szokom zewnętrznym w okresie objętym ewaluacją.	temat ich działalności badawczo- rozwojowej (B+R) za pomocą elektronicznego formularza PNT-01 raz w roku do określonego terminu w I kwartału roku oraz na temat ich działalności innowacyjnej za pomocą formularza PNT-02 raz w roku za dany okres, tj. 2 ostatnich lat. Dane zostaną przeanalizowane dla odpowiednich podmiotów należących do grupy badanej i kontrolnej. Grupy porównawcze zostaną dobrane przez ewaluatora zewnętrznego wg zasad zawartych w niniejszym planie ewaluacji. Dane uzupełniające, dodatkowo weryfikujące: Wniosek o dofinansowanie-każdy aplikujący Wnioski o płatność (Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla	oceny na poziomie całego programu pomocowego. Do grupy badanej zostanie przyporządkowana grupa kontrolna wg odpowiednich charakterystyk, (takich jak wielkość podmiotu, lokalizacja, sektor , wydajność podmiotu (np. sprzedaż do wielkości zatrudnienia) itp.). Sposób doboru grupy kontrolnej zostanie dopasowany do trybu naboru wniosków: dla działań gdzie nabór wniosków będzie prowadzony w trybie ciągłym, grupa kontrolna będzie dobierana na podstawie weryfikacji prowadzonej raz do roku, w przypadku trybu konkursowego możliwe będzie wyłonienie grupy kontrolnej po zakończeniu konkursu.
16.	Który z dostępnych instrumentów pomocowych był najbardziej skuteczny?	Różnica efektów netto wywołania wzrostu nakładów na B+R u beneficjentów przez poszczególne instrumenty pomocy (porównanie granty vs. instrumenty zwrotne) Różnica efektów netto wywołania wzrostu zatrudnienia pracowników B+R u beneficjentów przez poszczególne instrumenty pomocy (porównanie granty vs. instrumenty zwrotne) Różnica efektów netto wdrożenia/komercjalizacji dokonanej w ramach poszczególnych instrumentów pomocy mierzonych wielkością zadeklarowanych przychodów (porównanie granty vs. instrumenty zwrotne)			

17.	Czy pomoc była proporcjonalna do realizacji celu, którego dotyczyła?	<p>Różnica pomiędzy całkowitymi nakładami na realizację projektów, a przychodami z wdrożonych wyników prac B+R</p> <p><i>(Założono, że pomoc będzie proporcjonalna, jeśli przychody z wdrożonych wyników prac osiągniętych do 5 latach od zakończenia projektu –z pomiarem śródk okresowym ok. do 2 lat- będą wyższe niż nakłady na realizację projektu. Analiza będzie prowadzona z podziałem na poszczególne grupy techniki, aby uzyskać porównywalność.)</i></p> <p>Ze względu na specyfikę każdego projektu badawczo- rozwojowego oraz wysoki stopień ryzyka, jaki niesie ze sobą każdy taki projekt, uznano, że jedynym wskaźnikiem odpowiednim do pomiaru proporcjonalności pomocy byłby stosunek uzyskanych przychodów do poniesionych nakładów. Niemożliwy jest benchmark pomiędzy projektami, ponieważ każdy z nich ma inny harmonogram rzeczowo- finansowy, zakres oraz cele produktowe, zatem niezbędne było sprowadzenie proporcjonalności pomocy do syntetycznej miary mówiącej o równowadze pomiędzy kosztami inwestycyjnymi, a uzyskanymi</p>	<p>Analiza z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych zostanie zróżnicowana na podgrupy ze względu na wielkość przedsiębiorstw, lokalizację lub sektor prowadzonej działalności (o ile pozwoli na takie zróżnicowanie liczba podmiotów należących do danej kategorii). W ramach analizy zostanie wzięty pod uwagę także wpływ innych schematów pomocowych, w których mógł uczestniczyć podmiot.</p>	<p>działań i poddziałań POIR)- co roku; każdy beneficjent</p> <p>Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku; każdy beneficjent</p> <p>Dane dla grupy kontrolnej, tj. nieskutecznie aplikujących będą zbierane dwa razy w ciągu trwania Programu Pomocowego (po raz pierwszy w 2017/2018 roku, po raz drugi w 2019/2020) za pomocą ankiety oraz poprzez współpracę z GUS (państwowy urząd statystyczny).</p> <p>Baza SHRIMP</p>	<p>Okres brany pod uwagę w analizie DID wyznaczono na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od rozpoczęcia projektu.</p>
-----	--	--	--	---	--

		<p>przychodami. Takie podejście wynika z przyjęcia, iż projekt badawczo- rozwojowy jest projektem inwestycyjnym, zatem bilans zysków i kosztów powinien być dodatni. Ze względu na możliwe ryzyko niepowodzenia realizacji niektórych projektów zaproponowany wskaźnik odnosi się do całej „populacji” projektów i poniesionych na ich realizację nakładów.</p>			
--	--	---	--	--	--

Wpływ pomocy udzielonej na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych przez finansowanie ryzyka

Bezpośredni wpływ na beneficjentów: poziom prywatnych inwestorów oraz funduszy VC

1.	Czy udzielona pomoc miała wpływ na zakres działalności podejmowanej przez beneficjentów pomocy – prywatnych inwestorów oraz funduszy VC?	<p>Liczba wspartych funduszy kapitału podwyższonego ryzyka</p> <p>Liczba przedsiębiorstw wspartych przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka</p> <p>Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R</p> <p>Udział przedsiębiorstw kwalifikujących się do udziału w instrumencie, m.in. realizujących prace B+R w portfelach inwestorów prywatnych oraz funduszy VC uczestniczących w instrumencie (przed i po uzyskaniu wsparcia)</p> <p>Liczba funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, którzy inwestują w przedsiębiorstwa kwalifikujące się do udziału w instrumencie, m.in. prowadzące prace B+R</p> <p>Liczba funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, którzy inwestują w podmioty typu spin-off</p> <p>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)</p>	Ze względu na bardzo ograniczoną ilość podmiotów w Polsce będącymi prywatnymi inwestorami dysponującymi kapitałami inwestycyjnymi podwyższonego ryzyka nie jest możliwe utworzenie grupy kontrolnej. Ponadto, wybór prywatnego inwestora będzie odbywał się poprzez zamówienie publiczne co również utrudnia dobór podmiotów do grupy kontrolnej.	<p>Ankieta zrealizowana wśród funduszy VC oraz inwestorów prywatnych obejmująca analizę portfela wspartego inwestora prywatnego na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia- wymagany co najmniej trzykrotny pomiar: przy wejściu do programu pomocowego, w trakcie jego trwania, a także na potrzeby raportu końcowego z oceny programu pomocowego. Ankieta będzie standardowa dla wszystkich podmiotów biorących udział we wsparciu na poziomie inwestora prywatnego- będzie ona pogłębiała kwestie związane ze strategią inwestycyjną i zmianą, jaką wywołała realizacja działań z instrumentu pomocowego.</p> <p>Ankieta dla funduszy VC będzie pogłębiała kwestie związane ze strategią inwestycyjną, analizą portfela (frekwencją oraz średnimi wartościami inwestycji, w tym kwalifikujące się do udziału w instrumencie przedsiębiorstwach), zmianą</p>	<p>Główną metodą wykorzystywaną podczas badania będzie podejście ankietowe analizujące efektywność wsparcia, uwzględniające m.in. analizę stanu przed i po udzieleniu wsparcia. Będzie poruszała kwestie wyznaczone przez treść zaproponowanych wskaźników w niniejszej tabeli. Będą zrealizowane ankiety na dwóch poziomach: inwestorów prywatnych oraz funduszy VC.</p> <p>Analiza zostanie uzupełniona podejściem opartym na teorii, które umożliwi identyfikację i zrozumienie zaobserwowanych efektów i związków przyczynowo-skutkowych.</p> <p>Okres brany pod uwagę w analizie wyznaczono na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia.</p>
----	--	--	---	---	---

		<p>Udział inwestycji poczynionych przez inwestorów prywatnych na rzecz podmiotów, które kwalifikują się do udziału w instrumencie w sytuacji obecności pomocy oraz jej braku</p> <p>Liczba inwestorów prywatnych inwestujących w podmioty, które kwalifikują się do udziału w instrumencie w sytuacji obecności pomocy oraz jej braku</p>		<p>wywołaną przez udział w instrumencie pomocowym.</p> <p>Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań POIR- co roku; wypełnia menager funduszu funduszy- stanowi źródło danych na temat liczby wspartych funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, przedsiębiorstw wspartych przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka oraz przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R- beneficjenci działania 1.3.1 mają za zadanie przeprowadzić fazę proof of concept, gdzie możliwe są prace B+R, beneficjenci ostateczni działania 1.3.2 wszyscy realizują prace B+R</p>	
Bezpośredni wpływ na beneficjentów: poziom beneficjentów ostatecznych					
2.	<p>Czy udzielona pomoc miała wpływ na działalność beneficjentów ostatecznych?</p>	<p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie jako beneficjenci ostateczni przez prywatnych inwestorów i fundusze VC</p> <p>Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach [EPC]</p> <p>Liczba utworzonych miejsc pracy u ostatecznych odbiorców IF</p>	<p>Instrument zakłada, że ostateczni odbiorcy pomocy będą identyfikowani i wybierani przez wsparte wehikuly inwestycyjne. Wehikuly samodzielnie na podstawie swojego doświadczenia i wiedzy będą typować firmy do wsparcia. Nie jest zatem możliwe utworzenie grupy kontrolnej, ponieważ brak jest</p>	<p>Ankieta realizowana z beneficjentami ostatecznymi obejmująca analizę sytuację beneficjenta ostatecznego na ok. 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia- wymagany co najmniej trzykrotny pomiar: przy wejściu do programu pomocowego, w trakcie jego trwania, a także na potrzeby raportu końcowego z oceny</p>	<p>Główną metodą wykorzystywaną podczas badania będzie podejście ankietowe analizujące efektywność wsparcia, uwzględniające m.in. analizę stanu przed i po udzieleniu wsparcia. Będzie poruszała kwestie wyznaczone przez treść zaproponowanych wskaźników w niniejszej tabeli. W sytuacji, kiedy</p>

		<p>Zmiana obrotów finansowych u ostatecznych odbiorców IF</p> <p>Zmiana aktywów u ostatecznych odbiorców IF</p> <p>Zysk u ostatecznych odbiorców IF</p> <p>Zmiana nakładów na B+R u ostatecznych odbiorców IF</p> <p>Liczba przedsiębiorstw, którzy funkcjonują na rynku rok po otrzymaniu wsparcia</p> <p>Udział utworzonych start-up'ów w ogóle ostatecznych odbiorców IF</p> <p>Udział firm, które zakończyły działalność w ogóle ostatecznych odbiorców IF</p> <p>Liczba powstałych spółek spin off/out w wyniku dofinansowania projektów</p>	<p>podmiotów, które ubiegałyby się o pomoc, a ich jej nie otrzymały. Niezasadne jest także poszukiwanie bliźniaków spośród firm nieobjętych wsparciem wehikułów ze względu na wysoką specyfikę wybranych ostatecznych odbiorców IF, tj. zespołów badawczych z jednostek naukowych chcących przeobrazić się w spółkę spin- off lub innowacyjnych spółek MŚP realizujących projekty B+R wychodzących ze fazy seed. Fakt, że dany podmiot został lub nie został wybrany przez wehikuł do wsparcia wskazuje na znaczące różnice między podmiotami. W konsekwencji główną metodą wykorzystywaną podczas badania będzie analiza stanu przed i po udzieleniu wsparcia. Będą badane te same podmioty bez grupy kontrolnej.</p> <p>Analiza podmiotów będzie prowadzona z uwzględnieniem podziału na ich wiek, wielkość przedsiębiorstwa oraz wartość zebranych inwestycji.</p>	<p>programu pomocowego. Ankieta będzie standardowa dla wszystkich podmiotów biorących udział we wsparciu na poziomie beneficjenta ostatecznego.</p> <p>Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań POIR- co roku; każdy beneficjent</p> <p>Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku; każdy beneficjent</p>	<p>będzie możliwe zastosowanie metod kontrfaktycznych (np. zostanie zastosowany odpowiedni wybór beneficjentów ostatecznych) zostanie wybrane odpowiednie podejście kontrfaktyczne i użyte w ocenie programu pomocowego.</p> <p>Analiza zostanie uzupełniona podejściem opartym na teorii, które umożliwi identyfikację i zrozumienie zaobserwowanych efektów i związków przyczynowo- skutkowych.</p> <p>Okres brany pod uwagę w analizie wyznaczono na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia.</p>
--	--	---	---	--	---

Pośredni wpływ: pozytywny

3.	Czy pomoc wpłynęła na zmniejszenie luki kapitałowej?	Zmiana luki kapitałowej na rynku.	Odpowiedź na pytanie nie wymaga obecności grupy kontrolnej	<p>Dane zastane Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION http://www.evca.eu/</p> <p>Dane GUS</p> <p>Analiza ekspercka dotycząca porównania luki finansowej zidentyfikowanej przed rozpoczęciem realizacji Programu Pomocowego oraz w momencie zakończenia wsparcia.</p>	<p>Podejściem, które zostanie wykorzystane będzie związane z wykorzystaniem eksperckiej analizy, która pozwoli na porównanie wielkości luki kapitałowej istniejącej w roku zakończenia Programu pomocowego oraz zidentyfikowanej przed rozpoczęciem programu (taka analiza ex ante była przygotowana na zlecenie NCBR). Analizie poddana zostanie popytowa i podażowa strona rynku, dokonana zostanie też analiza niedoskonałości rynku, co pozwoli na ocenę wpływu Programu na zakładane zmniejszenie luki kapitałowej.</p> <p>Analiza zostanie uzupełniona badaniem ankietowym oceniającym efektywność wsparcia.</p>
4.	Jak pomoc wpłynęła na rozwój wybranych sektorów wspartych w ramach Programu Pomocowego?	<p>Zmiana liczby firm w danym sektorze</p> <p>Rozkład regionalny firm funkcjonujących w danym sektorze</p> <p>Stopień koncentracji sektora</p>	Odpowiedź na pytanie nie wymaga obecności grupy kontrolnej	<p>Dane zastane Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION http://www.evca.eu/</p> <p>Dane GUS</p>	<p>W celu odpowiedzi na pytanie zostaną wybrane trzy sektory, które otrzymały największe wsparcie na finansowanie ryzyka. W ramach tych sektorów zostanie porównana</p>

				<p>Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku; każdy beneficjent</p> <p>Dane będą zbierane zarówno na poziomie beneficjenta ostatecznego pomocy, jak i na poziomie całego sektora.</p>	<p>sytuacja przed i po, która pozwoli na identyfikację efektu wsparcia w tych sektorach. Dodatkowo analiza zostanie uzupełniona badaniem ankietowym beneficjentów oraz analizą danych zastanych przeprowadzoną zgodnie z podejściem ewaluacji opartej na teorii, co pozwoli na zrozumienie mechanizmów wsparcia oraz zdefiniowanie związków przyczynowo-skutkowych między zaobserwowanymi efektami oraz zakładanymi celami.</p> <p>Zaproszeni do oceny eksperci ocenią wpływ programu na wybrane sektory, wykorzystując swoją wiedzę i doświadczenie oraz dane z GUS</p>
5.	Czy pomoc miała wpływ na wypełnienie luki podażowej projektów o charakterze technologicznym oraz life science na rynku inwestycji kapitałowych early stage?	Liczba projektów o charakterze technologicznym oraz life science wspartych przez wybrane do realizacji instrumentu fundusze kapitałowe przed i po otrzymaniu wsparcia	Ze względu na bardzo ograniczoną ilość podmiotów w Polsce będącymi prywatnymi inwestorami dysponującymi kapitałami inwestycyjnymi podwyższonego ryzyka nie jest możliwe utworzenie grupy kontrolnej.	Ankieta zrealizowana na poziomie inwestora prywatnego oraz funduszu VC obejmująca analizę portfela wspartemu inwestora prywatnego. Ankieta będzie standardowa dla wszystkich podmiotów biorących udział we wsparciu na poziomie inwestora prywatnego. Jej treść będzie wyznaczona przez	Wybrane wskaźniki zakładają analizę udziału wspartych wehikułów inwestycyjnych w rynku prywatnych inwestorów venture capital w Polsce oraz pogłębioną analizę case study z elementami ewaluacji opartej na teorii. Analiza będzie obejmowała dane zebrane bezpośrednio
6.	Czy pomoc miała wpływ na rozwój rynku VC w Polsce?	Liczba wspartych funduszy kapitału podwyższonego ryzyka			

		<p>spośród wszystkich funduszy VC funkcjonujących w PL</p> <p>Liczba przedsiębiorstw wspartych przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka</p> <p>Liczba VC funkcjonujących w PL (przed i po uruchomieniu programu pomocowego- na podstawie Yearbook EVCA)</p> <p>Wartość kapitału zarządzana przez VC w PL (przed i po uruchomieniu programu pomocowego- na podstawie Yearbook EVCA)</p> <p>Liczba nowych funduszy VC powstałych w wyniku realizacji instrumentu spośród wszystkich funkcjonujących funduszy VC w PL</p> <p>Zmiana wartości inwestycji w lokalne podmioty dokonanych przez zagranicznych prywatnych inwestorów (na podstawie Yearbook EVCA)</p> <p>Częstotliwość inwestycji funduszy VC na rzecz podmiotów, które kwalifikują się do udziału w instrumencie (na podstawie case study wybranych funduszy VC)</p> <p>Udział kapitału funduszy VC wspartych w ramach instrumentu w stosunku do całości kapitału funduszy VC działających w PL</p> <p>Wartość inwestycji kapitałowych ogółem</p>	<p>Ponieważ podmiot zarządzający funduszem funduszy będzie wybierany na drodze zamówienia publicznego i on będzie odpowiedzialny za indywidualny dobór inny inwestorów prywatnych, zatem proces wyboru inwestorów prywatnych i kolejnych zaangażowanych funduszy VC będzie podlegał ocenie jakościowej.</p> <p>Odpowiedź na pytanie nie wymaga obecności grupy kontrolnej.</p>	<p>wskaźniki oraz brzmienie pytań badawczych w niniejszej tabeli.</p> <p>Case study- pogłębiona analiza wybranych funduszy FV dostępnych na rynku w PL, w szczególności w kontekście analizy portfela pod kątem udziału podmiotów kwalifikującym się do wsparcia w instrumencie pomocowym.</p> <p>Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań POIR- co roku; manager funduszu funduszy</p> <p>Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku; manager funduszu funduszy</p> <p>Dane zastane Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION http://www.evca.eu/</p>	<p>od inwestorów prywatnych zaangażowanych w instrument pomocowy oraz dane opisujące sytuacje na całym rynku VC pochodzące z Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION. Obecnie dane EVCA dla rynku polskiego są dostępne od 2007 roku.</p> <p>Analiza zostanie uzupełniona badaniem ankietowym oceniającym efektywność wsparcia oraz case study wybranych funduszy VC, w tym analizą danych zastanych przeprowadzoną zgodnie z podejściem ewaluacji opartej na teorii, co pozwoli na zrozumienie mechanizmów wsparcia oraz zdefiniowanie związków przyczynowo-skutkowych między zaobserwowanymi efektami oraz zakładanymi celami.</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>w przedsiębiorstwa wsparte przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka</p> <p>Wartość inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach pomocy publicznej</p> <p>w przedsiębiorstwa wsparte przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka</p>			
Pośredni wpływ: negatywny					
7.	<p>Czy realizacja Programu Pomocowego wywołała efekt wypychania inwestycji prywatnych, które nie były przedmiotem wsparcia?</p>	<p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w Polsce ze środków prywatnych danego funduszu kapitałowego</p> <p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w Polsce ze środków funduszu wspartego pomocą publiczną</p> <p><i>(Założono, że w sytuacji wypychania inwestycji prywatnych zmniejszy się liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe w Polsce ze środków prywatnych danego funduszu kapitałowego na rzecz projektów wspartych pomocą publiczną w portfelu funduszy VC, które przystąpią do instrumentu)</i></p> <p>Liczba wspartych funduszy kapitału podwyższonego ryzyka spośród wszystkich funduszy VC funkcjonujących w PL</p>	<p>Ze względu na bardzo ograniczoną ilość podmiotów w Polsce będącymi prywatnymi inwestorami dysponującymi kapitałami inwestycyjnymi podwyższonego ryzyka nie jest możliwe utworzenie grupy kontrolnej. Ponadto, wybór prywatnego inwestora będzie odbywał się poprzez zamówienie publiczne co również utrudnia dobór podmiotów do grupy kontrolnej.</p>	<p>Ankieta obejmująca analizę portfela wspartemu inwestora prywatnego na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia- wymagany co najmniej trzykrotny pomiar: przy wejściu do programu pomocowego, w trakcie jego trwania, a także na potrzeby raportu końcowego z oceny programu pomocowego. Ankieta będzie standardowa dla wszystkich podmiotów biorących udział we wsparciu na poziomie inwestora prywatnego.</p> <p>Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań POIR- co roku; wypełnia manager funduszu funduszy - dane na temat liczby wspartych podmiotów</p>	<p>Zaproponowane wskaźniki odnoszą się po pierwsze do struktury portfela inwestorów prywatnych. Analiza wypychania inwestycji prywatnych zakłada zmniejszenie udziału w portfelu zaangażowanych funduszy VC przedsiębiorstw finansowanych wyłącznie ze środków prywatnych na rzecz przedsiębiorstw wspartych z funduszu instrumentu pomocowego.</p> <p>Obserwacja będzie także prowadzona na poziomie rynku VC w Polsce. Założono, że w sytuacji wypychania inwestycji prywatnych inwestycji prywatnych zmniejszy się liczba funduszy VC funkcjonujących w PL, które</p>

		<p>Liczba funduszy VC funkcjonujących w PL, które nie przystąpiły do instrumentu (przed i po uruchomieniu programu pomocowego- na podstawie Yearbook EVCA)</p> <p><i>(Założono, że w sytuacji wypychania inwestycji prywatnych inwestycji prywatnych zmniejszy się liczba funduszy VC funkcjonujących w PL, które nie przystąpiły do instrumentu.)</i></p>		<p>Dane zastane Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION http://www.evca.eu/- dane na temat rynku VC w Polsce</p>	<p>nie przystąpiły do instrumentu.</p> <p>Główną metodą wykorzystywaną podczas badania będzie podejście ankietowe analizujące efektywność wsparcia, uwzględniające m.in. analizę stanu przed i po udzieleniu wsparcia. Analiza zostanie uzupełniona podejściem opartym na teorii, które umożliwi identyfikację i zrozumienie zaobserwowanych efektów i związków przyczynowo-skutkowych.</p> <p>Okres brany pod uwagę w analizie wyznaczono na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia.</p>
--	--	--	--	--	---

8.	<p>Czy w realizacji Programu Pomocowego można zaobserwować negatywne zjawiska dot. doboru beneficjentów mające wpływ na konkurencję, tj. tendencyjność sektorową (w programie wielosektorowym przeważającą pomoc przyznano jednej branży)?</p>	<p>Udziały poszczególnych sektorów w całkowitej wielkości udzielonej pomocy z instrumentu</p> <p>Zmiana liczby firm w danym sektorze</p> <p>Rozkład regionalny firm funkcjonujących w danym sektorze</p> <p>Stopień koncentracji sektora</p>	<p>Analiza statystyczna nie wymaga obecności grupy kontrolnej.</p>	<p>Podpisane umowy o udzielenie wsparcia</p>	<p>Analiza statystyczna realizacji Programu Pomocowego: zostanie przeanalizowana proporcja wspartych przedsiębiorstw pod kątem przynależności do danego sektora. Celem analizy jest określenie, na ile negatywne zjawiska, które wystąpiły w doborze beneficjentów mogą mieć później wpływ na konkurencję na rynku, tj. nadmierne wzmocnienie środkami pomocy publicznej danego sektora.</p> <p>W celu odpowiedzi na pytanie zostaną wybrane trzy sektory, które otrzymały największe wsparcie na finansowanie ryzyka. W ramach tych sektorów zostanie porównana sytuacja przed i po, która pozwoli na identyfikację efektu wsparcia w tych sektorach. Struktura beneficjentów zostanie także porównana ze strukturą podmiotów występujących na całym rynku.</p>
----	--	--	--	--	--

Adekwatność środka pomocy					
9.	<p>a) Czy inne instrumenty pomocy lub rodzaje interwencji byłyby bardziej odpowiednie do osiągnięcia danego celu?</p> <p>b) Czy założenia stanowiące podstawę zatwierdzenia programu pomocy są nadal aktualne?</p> <p>c) Czy należy rozważyć dokonanie korekt lub wprowadzenia alternatywnych form pomocy celem zwiększenia jej skuteczności i efektywności?</p>	Jakościowa ekspercka ocena aktualności programu oraz jego założeń.	Analiza nie wymaga obecności grupy kontrolnej. Wykorzystana zostanie wiedza ekspercka.	<p>dane GUS dot. działalności innowacyjnej i B+R w Polsce</p> <p>ekspertyzy wykonane przez ekspertów zewnętrznych.</p> <p>Dane zastane Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION http://www.evca.eu/</p>	<p>Podjęciem, które zostanie wykorzystane będzie ekspercka ocena jakościowej adekwatności środka w porównaniu z innymi instrumentami polityki mającymi na celu promowanie inwestycji w zakresie finansowania ryzyka na rzecz kwalifikujących się przedsiębiorstw. Zaproszeni do oceny eksperci ocenią adekwatność oraz aktualność programu, wykorzystując swoją wiedzę i doświadczenie oraz dane z GUS.</p>
Proporcjonalność pomocy					
10.	Czy wkład NCBR był proporcjonalny do możliwości inwestorów prywatnych i funduszy VC?	Stosunek wkładu NCBR do sumy wkładów prywatnych inwestorów na poziomie Funduszu Funduszy oraz na poziomie Funduszy VC	Analiza nie wymaga obecności grupy kontrolnej.	Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku- każdy manager funduszu funduszy (informacja na temat wkładu poszczególnych podmiotów)	Analiza stosunku wkładu NCBR do sumy wkładów prywatnych inwestorów na poziomie Funduszu Funduszy oraz na poziomie Funduszy VC. Zakłada się, że pomoc będzie proporcjonalna, jeśli stosunek ten wyniesie 1:1.

11.	Czy stopa zwrotu z instrumentu finansowego była odpowiednia?	Stopa zwrotu z instrumentu finansowego.	Analiza nie wymaga obecności grupy kontrolnej.	Raport z realizacji projektów- częstotliwość pomiaru w zależności od kamieni milowych projektu, dane będą zbierane na poziomie analizy roku- każdy manager funduszu funduszy (przekazanie informacji na temat stopy zwrotu z realizowanych inwestycji)	Ze względu na specyfikę każdego projektu badawczo-rozwojowego oraz wysoki stopień ryzyka, jaki niesie ze sobą każdy taki projekt, uznano, że jedynym wskaźnikiem odpowiednim do pomiaru proporcjonalności pomocy byłby stosunek uzyskanych przychodów do poniesionych nakładów. Niemożliwy jest benchmark pomiędzy projektami B+R beneficjentów ostatecznych, ponieważ każdy z nich ma inny harmonogram rzeczowo-finansowy, zakres oraz cele produktowe, zatem niezbędne było sprowadzenie proporcjonalności pomocy do syntetycznej miary mówiącej o równowadze pomiędzy kosztami inwestycyjnymi, a uzyskanymi przychodami. Takie podejście wynika z przyjęcia, iż projekt badawczo- rozwojowy jest projektem inwestycyjnym, zatem bilans zysków i kosztów powinien być dodatni. Ze względu na możliwe ryzyko niepowodzenia realizacji
-----	--	---	--	--	--

					niektórych projektów zapropozowany wskaźnik odnosi się do całej „populacji” projektów i poniesionych na ich realizację nakładów.
--	--	--	--	--	---

3. Metodologia badawcza

3.1. Dobór metod badawczych

Odpowiedź na postawione w niniejszym planie ewaluacji pytania badawcze nastąpi poprzez analizę wymienionych w Tabeli 9. wskaźników oraz danych pozyskanych w ramach nadzoru nad wspartymi projektami, a także w wyniku realizacji dodatkowych badań terenowych. Wartości wskaźników zostaną uzyskane w drodze działań opisanych w poniższych sekcjach.

3.1.1. Agregacja danych od beneficjentów

Agregacja danych od beneficjentów będzie dotyczyć informacji kontekstowych dot. ich działalności badawczo- rozwojowej oraz innowacyjnej. Będą one łączone lub porównywane z danymi GUS.

3.1.2. Analiza statystyczna i ekonometryczna danych GUS

Analiza statystyczna i ekonometryczna danych GUS zostanie oparta o ogólnodostępne statystyki publiczne dotyczące w szczególności wartości wydatków na B+R w gospodarce oraz wartości PKB (BERD, GERD). Oprócz ujęcia statycznego, tj. wskazania wartości bezwzględnej i względnej konkretnych danych w zakładanym czasie przeprowadzenia badania, dokonana zostanie analiza dynamiczna ukazująca zmienność tych wartości w czasie. Analiza dynamiczna zostanie przeprowadzona w oparciu o model ekonometryczny, uwzględniający czynniki cykliczne wpływające na wysokość nakładów na B+R w gospodarce.

3.1.3. Analiza z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych

Analiza z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych ma za zadanie określić efekt netto interwencji. Wpływ netto interwencji oznacza ukazanie różnicy między hipotetycznym stanem, w którym znaleźliby się beneficjenci w przypadku nieprzyznania pomocy w stosunku do obserwowalnego stanu w wyniku jej przyznania.

Realizacja Programu Pomocowego NCBR w części wsparcia projektów B&R&I będzie oparta o wybór projektów w trybie konkursowym, z kryteriami i systemem wyboru indywidualnie ustalonymi dla każdego działania. Zostanie zastosowane podejście DID z tzw. dopasowaniem. Wyjątkiem jest instrument dot. finansowania ryzyka, gdzie niemożliwe będzie stworzenie grupy kontrolnej, ponieważ wybór podmiotów będzie odbywał się poprzez zamówienie publiczne, a następnie samodzielne, indywidualne poszukiwanie odpowiednich projektów do wsparcia przez fundusze kapitałowe. Ponad to polski rynek MŚP prowadzących prace B+R (co jest kluczowym punktem charakterystyki potencjalnych beneficjentów) jest bardzo mały, zatem nie możliwe jest znalezienie firm bliźniaków. Inną kwestią utrudniającą zaplanowanie w chwili obecnej użycia metod kontrfaktycznych w kontekście wyznaczenia grupy kontrolnej jest fakt, że wybrani beneficjenci będą się charakteryzować indywidualnymi, nieobserwowalnymi cechami, jak np. motywacja do udziału w instrumencie czy przedsiębiorcze postawy. Zatem użycie w tym przypadku PSM wydaje się niewłaściwe i może spowodować błąd selekcji oraz zafałszowanie oceny wpływu. W tej sytuacji zostanie zastosowanie porównanie sytuacji wspartych podmiotów przed i po udzieleniu pomocy. Natomiast, jeśli w trakcie realizacji Programu Pomocowego pojawi się możliwość zastosowania metod kontrfaktycznych, to zostaną one użyte do oceny wpływu Programu Pomocowego. Kwestia ta będzie na bieżąco monitorowana wraz z postępem realizacji Programu. NCBR dołoży wszelkich starań aby metoda quasi-eksperymentalna była zastosowana do przeprowadzenia oceny wpływu środka na poziomie ostatecznych beneficjentów, jeżeli warunki umożliwiające jej zastosowanie zostaną spełnione, tj. jeżeli wybór selekcji umożliwi zidentyfikowanie podmiotów, które ubiegały się o pomoc, a jej nie otrzymały.

Metodologia DID polega na pomiarze wpływu netto interwencji na beneficjentów poprzez przyrównanie różnicy w wartościach poszczególnych zmiennych dla beneficjentów i grupy kontrolnej, z uwzględnieniem różnic w tych zmiennych przed przyznaniem pomocy. Metoda zostanie zastosowana

do analizy rozwoju scenariuszy kontrfaktycznych – sytuacji ekonomicznej na rynku, na którym miała miejsce interwencja (różnica danych w czasie na rynku, na który oddziaływał Program Pomocowy) i porównanie go z rozwojem tej samej zmiennej w tym samym okresie na rynku porównawczym, na który badany czynnik nie miał wpływu.

Ograniczeniem wykorzystania metodyki jest założenie, że różnice między podmiotami z grupy eksperymentalnej i kontrolnej są stabilne w czasie. W celu ograniczenia negatywnego wpływu niedotrzymania tego warunku na wyniki badania zalecane jest dobranie podobnych podmiotów do grupy kontrolnej i eksperymentalnej (m.in. ze względu na wielkość czy podstawową branżę danego podmiotu)

Ustalenie wielkości grupy badanej i kontrolnej będzie możliwe dopiero na etapie realizacji Programu, po dokonaniu obserwacji i analizy złożonych wniosków, rozkładu punktów na liście rankingowej etc. Aby ograniczyć potencjalny przyszły brak odpowiednich danych i umożliwić zastosowanie wybranego podejścia kontrfaktycznego (DID z dopasowaniem), zdecydowano o zbieraniu od wszystkich aplikujących podmiotów informacji, które w przyszłości będą mogły stanowić wartości bazowe wskaźników niezbędnych do prowadzenia analiz kontrfaktycznych. Zebrane dane wejściowe umożliwią w przyszłości dobór właściwych grup kontrolnych i eksperymentalnych.

Szczegółowa strategia identyfikacji ekonometrycznej, która zostanie zastosowana w celu rozgraniczenia wpływu pomocy udzielanej w ramach Programu od innych czynników, będzie ustalona na etapie raportu metodologicznego. Co więcej NCBR mając ten aspekt na względzie, planuje pozyskać dane na temat wysokości i rodzaju wsparcia udzielonego danemu podmiotowi w ramach innych Programach Pomocowych za pomocą bazy SHRIMP zarządzanej przez UOKiK oraz zbudować odpowiedni model ekonometryczny.

W ramach realizacji ewaluacji pomocy publicznej NCBR, aby nie być w przyszłości ograniczonym brakiem odpowiednich danych w stosunku do wybranego podejścia kontrfaktycznego dla grupy kontrolnej i badanej zdecydowano o zbieraniu danych wejściowych (tzw. wartościach bazowych) dla wszystkich podmiotów aplikujących do 3 lat wstecz przed złożeniem wniosku. Okres brany pod uwagę w analizie DID został wyznaczony na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od rozpoczęcia interwencji. Planowanym modelem jest DID z dopasowaniem, zatem do grupy badanej zostanie przyporządkowana grupa kontrolna według odpowiednich charakterystyk, jak wielkość podmiotu, lokalizacja, sektor itp., co umożliwi przyjęcie założenia, że obie grupy są jednakowo dotknięte przez „wstrząsy” w okresie oceny. Podmioty zostaną także zakwalifikowane do obu grup na podstawie uzyskanej punktacji w trakcie oceny wniosków i jej bliskości względem punktu odcięcia, aby zminimalizować stronniczość wyboru.

3.1.4. Ewaluacja opartej na teorii

W celu zwiększenia skuteczności i rzetelności prowadzonej ewaluacji sugerowanym jest zastosowanie dodatkowych metod badawczych, charakteryzujących metodykę ewaluacji opartej na teorii (ang. *theory based evaluation*). Oznacza to, że weryfikacja wpływu interwencji na osiągnięcie celu ogólnego Programu Pomocowego powinna być przeprowadzona w sposób jakościowy i ilościowy. Analiza uzupełniona podejściem opartym na teorii umożliwi identyfikację i zrozumienie zaobserwowanych efektów i związków przyczynowo- skutkowych.

Przeprowadzona ewaluacja będzie wykorzystywać następujące metody jakościowe: analizę danych zastanych (*Desk Research*) obejmującą m.in. dane statystyczne i raporty zewnętrznych organizacji (GUS, OECD, Komisja Europejska), dokumentację programową, dokumenty aplikacyjne wybranej próby beneficjentów, sprawozdania z realizacji programów pomocowych, raporty z kontroli oraz wywiady i panele z udziałem ekspertów zajmujących się tematyką inteligentnego wzrostu gospodarczego oraz efektywnej komercjalizacji wyników prac B+R. W ramach badania przeprowadzone zostaną też studia przypadków (*case studies*) na podstawie dofinansowanych projektów oraz innych podmiotów funkcjonujących na rynku, np. fundusze VC.

Badania ilościowe przeprowadzone zostaną w oparciu o dane zebrane metodami *Computer-Assisted Web Interview – CAWI*, *Computer Aided Personal Interview – CAPI* lub *Computer-Assisted Telephone Interviewing – CATI* z beneficjentami Programu Pomocowego oraz grupą kontrolną.

3.2. Wybór grupy kontrolnej i obciążenie selekcji

Grupy kontrolne wykorzystywane w metodach konfraktycznych będą złożone z podmiotów, które ubiegały się o uzyskanie wsparcia w konkretnych instrumentach wsparcia, lecz nie uzyskały pomocy. Taka konstrukcja grup ma prowadzić do ograniczenia obciążenia selekcji wynikającego z auto eliminacji podmiotów ze wsparcia (nieubieganie się o dofinansowanie), które mogłoby wynikać np. z braku możliwości rozwoju lub mniej efektywnego zarządzania procesami biznesowymi i rozwojowymi niż beneficjenci pomocy.

- W przypadku metody **DID** obie grupy będą dobrane metodą losową spośród wszystkich beneficjentów i kwalifikujących się nie-beneficjentów. W celu zwiększenia możliwości uogólnienia wyników badania może zostać ono przeprowadzone na podgrupach eksperymentalnych i kontrolnych, skupiających podmioty o różnych cechach charakterystycznych, tj.:
  - wielkości przedsiębiorstwa
  - branża działalności podmiotu
  - wysokość przychodów
  - liczba zatrudnionych
  - liczba zatrudnionych pracowników działach B+R
  - wartość projektu zakładana do realizacji w przypadku uzyskania pomocy
  - forma udzielonej pomocy publicznej
  - instrument udzielonej pomocy publicznej

W celu zwiększenia skuteczności badania sugeruje się wyłączenie podmiotów, które uzyskały wartości skrajne w ramach oceny wniosków o dofinansowanie.

Jednocześnie w celu maksymalizacji efektywności prowadzonej ewaluacji planowana jest bieżąca kontrola, w ramach systemu monitoringu, składów zarówno grupy kontrolnej, jak i eksperymentalnej, w sposób uwzględniający:

- ewentualną rezygnację beneficjentów z uczestnictwa w Programie Pomocowym;
- otrzymanie pomocy przez pierwotnego nie-beneficjenta w wyniku skutecznej procedury odwoławczej od negatywnej decyzji o przyznaniu pomocy;
- uczestnictwo przedsiębiorstw w innych programach wsparcia, których wpływ może zaburzać wyniki badania.

4. System monitoringu

4.1. Zakres wymaganych danych i ich źródła

Przedstawiony w dokumencie system wskaźników, monitorowania i zbierania danych jest w trakcie programowania i będzie podlegał walidacji podczas ostatecznego formułowania dokumentacji konkursowych tworzonych na potrzeby Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

W kontekście ewaluacji wpływu zastosowania instrumentów wsparcia projektów B&R&I dane mikroekonomiczne jednostkowe dla przedsiębiorstw z grupy eksperymentalnej i grupy kontrolnej będą zbierane z następujących źródeł na różnych etapach realizacji projektów:

1. Na etapie wnioskowania o przyznanie pomocy:
  - korzystając z informacji zawartych w formularzu wniosku o dofinansowanie;

- wykorzystując dane z formularzy GUS *PNT-01 Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R)*.
2. Na etapie realizacji projektu i w okresie trwałości/ po złożeniu nieskutecznego wniosku o dofinansowanie (dla grupy kontrolnej):
- wykorzystując dane z formularzy GUS *PNT-01 Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R)*, które będą uzyskiwane od beneficjentów co najmniej raz w roku.
  - z wykorzystaniem raportów okresowych, końcowych, wdrożeniowych oraz ex- post dla beneficjentów z podpisanymi umowami o dofinansowanie co najmniej raz w roku w trakcie realizacji projektu lub po realizacji kamieni milowych, a także do 5 lat po jego zakończeniu;
  - na potrzeby analizy suplementarnej w ramach wskazanych metod jakościowych i ilościowych.

Dane monitoringowe będą gromadzone w odstępach rocznych, raporty sprawozdawcze wśród beneficjentów w okresie realizacji projektów w odstępach rocznych lub po realizacji kamieni milowych, następnie będzie raport końcowy na zakończenie realizacji projektu, raport wdrożeniowy po 2 latach od zakończenia projektu oraz ex post po 5 latach. Informacje na potrzeby analizy danych jakościowych i ilościowych będą zbierane na etapie ewaluacji mid term oraz tworzenia raportu końcowego. Dane z GUS będą monitorowane w cyklach rocznych.

Dane o wnioskodawcach, którzy nieskutecznie ubiegali się o pomoc będą zbierane w różnych odstępach czasowych, prawdopodobnie na potrzeby ewaluacji mid- term oraz przygotowania raportu końcowego określonych w harmonogramie w Tabeli 10. Uzyskanie rzeczonych danych jednostkowych będzie wymagało uzyskania zgody od podmiotów objętych badaniem. Zgoda na wykorzystanie danych statystycznych wnioskodawcy niezależnie od finalnego wyniku procesu aplikacyjnego będzie częścią wniosku o dofinansowanie. Ewaluator będzie głównie posługiwał się danymi zbieranymi przez GUS (m.in. z formularzy GUS *PNT-01 Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R)*) i pozyskiwanymi w formie zagregowanej.

Dodatkowo, w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych biznesowych wnioskodawców oraz ochrony ich interesu ekonomicznego sugerowane jest przekazanie ewaluatorowi danych podmiotów wnioskujących o wsparcie w formie uniemożliwiającej ich przypisanie do poszczególnych przedsiębiorstw (usunięcie danych identyfikacyjnych i przypisanie poszczególnym pozycjom właściwych kodów – np. w formie liczby porządkowej na liście).

W kontekście ewaluacji wpływu instrumentu finansowania ryzyka dane będą pozyskiwane za pomocą ankiet zrealizowanych oddzielnie:

- w grupie funduszy VC, inwestorów prywatnych, którzy biorą udział w instrumencie: ankieta dot. działalności inwestorów prywatnych i funduszy VC obejmuje analizę sytuacji tych podmiotów na 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia- wymagany co najmniej trzykrotny pomiar: przy wejściu do programu pomocowego, w trakcie jego trwania, a także na potrzeby raportu końcowego z oceny programu pomocowego. Ankieta będzie standardowa dla wszystkich podmiotów biorących udział we wsparciu na poziomie inwestora prywatnego oraz funduszu VC. Jej treść będzie wyznaczona przez wskaźniki oraz brzmienie pytań badawczych w Tabeli 9. Ankieta na poziomie inwestora prywatnego będzie pogłębiała kwestie związane ze strategią inwestycyjną i zmianą, jaką wywołała realizacja działań z instrumentu pomocowego. Ankieta dla funduszy VC będzie pogłębiała kwestie związane ze strategią inwestycyjną, analizą portfela (frekwencją oraz średnimi wartościami inwestycji, w tym kwalifikujące się do udziału w instrumencie przedsiębiorstwach), zmianą wywołaną przez udział w instrumencie pomocowym.
- oraz w grupie beneficjentów ostatecznych, którzy biorą udział w instrumencie: ankieta obejmuje analizę sytuację beneficjenta ostatecznego na ok. 3 lata przed interwencją i do ok. 4 lat od udzielania wsparcia- wymagany co najmniej trzykrotny pomiar: przy wejściu do programu pomocowego, w trakcie jego trwania, a także na potrzeby raportu końcowego z oceny programu pomocowego. Ankieta będzie standardowa dla wszystkich podmiotów biorących udział we

wsparciu na poziomie beneficjenta ostatecznego. Jej treść będzie wyznaczona przez wskaźniki oraz brzmienie pytań badawczych w Tabeli 9 i będzie się koncertowała na wpływie ekonomicznym na działalność beneficjentów ostatecznych.

Ponad to dodatkowymi źródłami danych, które będą użyte do oceny wpływu realizacji instrumentu finansowania ryzyka będą raporty z realizacji projektów wraz z analizą wskaźników projektowych wypełnianych przez podmiot wdrażający Fundusz Funduszy, a także dane zastane opisujące sytuację inwestorów prywatnych i funduszy VC w Polsce pozyskanych z Yearbook EVCA EUROPEAN PRIVATE EQUITY & VENTURE CAPITAL ASSOCIATION oraz pogłębiona analiza cause study wybranych funduszy VC oraz inwestorów prywatnych, w szczególności w kontekście analizy portfela pod kątem udziału podmiotów kwalifikującym się do wsparcia w instrumencie pomocowym.

Rozpoczęcie zbierania i agregacji danych dla obu instrumentów powinno nastąpić wraz z uruchomieniem pierwszych działań w ramach Programu Pomocowego.

Agregacja danych pochodzących z różnych źródeł

Wybór ograniczonej ilości źródeł oraz opieranie analizy o statystykę publiczną prowadzoną przez GUS ma na celu zapewnienie wiarygodności oraz porównywalności danych zarówno w kontekście różnych typów informacji, jak i tych samych kategorii danych w różnym czasie. W przypadku uzupełnienia danych ze źródeł podstawowych o informacje z baz uzupełniających konieczna będzie dodatkowa weryfikacja możliwości ich agregacji.

4.2. Zachowanie poufności

Dane jednostkowe pochodzące zarówno od beneficjentów (uzyskanych poprzez wnioski o dofinansowanie, dane z rozliczania projektów lub w inny sposób), a także z GUS mogą mieć charakter poufny. NCBR oraz wybrany ewaluator będą odpowiedzialne za przestrzeganie stosownych przepisów dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz danych osobowych. Upublicznienie danych jednostkowych lub zagregowanych nastąpi w formie nienaruszającej stosownych przepisów.

Wyniki ewaluacji będą wykorzystywane przez NCBR do oceny skuteczność udzielonego wsparcia, także w kontekście programowania kolejnych działań pomocowych dla przedsiębiorców oraz wdrażania usprawnień nakierowanych na zwiększenie skuteczności wsparcia w bieżących działaniach. Dane zbierane na potrzeby oceny Programu Pomocowego będą wykorzystane na potrzeby ewaluacji funduszy strukturalnych przez NCBR oraz Instytucję Zarządzającą POIR, tj. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego.

Dane na poziomie beneficjentów będą udostępniane innym instytucjom publicznym na potrzeby ewaluacji oraz badań, m.in. funduszy strukturalnych. Będą one przechowywane w wewnętrznych systemach informatycznych NCBR. W sytuacji zwrócenia się z wnioskiem do NCBR o udostępnienie danych przez instytucje prywatne będą przekazywane dane w formie zagregowanej, zanonimizowanej (uniemożliwiającej identyfikację poszczególnego podmiotu), w postaci opisu statystycznego

5. Harmonogram badania

Harmonogram badania został przedstawiony graficznie w poniższej tabeli:

Tabela 10. Harmonogram badania

Etap badania	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Start Programu Pomocowego						
Rozpoczęcie zbierania danych na etapie składania wniosków aplikacyjnych oraz zbieranie danych z wcześniejszych lat						
Wybór zewnętrznego ewaluatora Programu Pomocowego						
Przygotowanie rocznego raportu z wewnętrznej ewaluacji on-going Rozporządzenia, przedkładanej do Grupy Zarządzającej Ewaluacją						
Ewaluacja <i>mid-term</i> pozwalająca na zmiany wraz porównaniem do ewaluacji on-going przeprowadzona przez zewnętrznego ewaluatora						
Przygotowanie i przedstawienie Komitetowi Monitorującemu wersji roboczej końcowego raportu ewaluacyjnego przez zewnętrznego ewaluatora						
Przygotowanie i przedstawienie Komitetowi Monitorującemu finalnej wersji końcowego raportu ewaluacyjnego przez zewnętrznego ewaluatora						
Przekazanie finalnej wersji raportu końcowego pod ocenę Komisji na sześć miesięcy przed zakończeniem obowiązywania Programu Pomocowego						
Ewentualne przedłużenie obowiązywania Programu Pomocowego na podstawie oceny raportu końcowego przez Komisję Europejską						

Program Pomocowy wchodzi w życie z dniem 4 marca 2015 roku. W tym samym roku planowane jest rozpoczęcie zbierania danych do badań ewaluacyjnych (zarówno danych mikroekonomicznych dot. beneficjentów podczas składania wniosków aplikacyjnych, jak i danych makroekonomicznych z poprzednich lat, w tym danych posiadanych przez GUS i udostępnionych na mocy zgody wnioskodawcy) oraz wybór ewaluatora Programu Pomocowego. Następnie, co roku planowana jest ewaluacja w trybie on-going. W 2018 r. planowana jest strategiczna ewaluacja *mid-term* mająca na celu porównanie wyników z ewaluacjami on-going wraz z wprowadzeniem ewentualnych korekt. Po ewaluacji *mid-term* planowane jest rozpoczęcie prac nad raportem końcowym. W 2019 roku planowane jest przedstawienie wersji roboczej końcowego raportu, a w 2020 r. wersji finalnej, która musi zostać przekazana do KE na sześć miesięcy przed zakończeniem obowiązywania Programu Pomocowego. Główne działania w ramach Programu Pomocowego dot. Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój wygasną 31 grudnia 2020 r., zatem raport z oceny Programu zostanie przekazany do 30 czerwca 2020 r.

6. Zasoby niezbędne do realizacji badania

6.1 Zasoby ludzkie

Ewaluacja Programu Pomocowego będzie koordynowana przez przedstawicieli Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Możliwe jest również wykorzystanie wykwalifikowanego zespołu niezależnych zewnętrznych specjalistów ds. ewaluacji, złożonego z ekspertów, których kompetencje wzajemnie się uzupełniają.

Ewaluator przeprowadzający ocenę Programu zostanie wybrany na podstawie otwartego, konkurencyjnego i niedyskryminującego postępowania przetargowego.

6.2 Zarządzanie i koordynacja procesu ewaluacji

Za prowadzenie ewaluacji Rozporządzenia odpowiedzialna jest **Jednostka Ewaluacyjna NCBR**, w skład której wchodzi eksperci ds. ewaluacji z Sekcji Studiów, Analiz i Ewaluacji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, będącej funkcjonalnie niezależną komórką w strukturze NCBR, posiadającą doświadczenie i umiejętności w zakresie ewaluacji nabyte podczas przeprowadzania ewaluacji programów realizowanych przez NCBiR. Gwarancją niezależności procesu ewaluacji jest funkcjonowanie Jednostki Ewaluacyjnej poza pionem NCBiR odpowiedzialnym za wdrażanie Programu Pomocowego.

Do zadań Jednostki Ewaluacyjnej związanych z ewaluacją Programu Pomocowego należeć będzie:

- **koordynacja** działań ewaluacyjnych najważniejszych podmiotów zaangażowanych w proces ewaluacji Programu Pomocowego;
- organizacja **ewaluacji strategicznych** – w szczególności wskazanych w harmonogramie badania ewaluacji *mid-term* oraz końcowej;
- zapewnienie przeprowadzania **ewaluacji operacyjnych** – ewaluacji przeprowadzanych w przypadku gdy wyniki monitoringu dot. postępu w realizacji założonych celów Rozporządzenia wykazują znaczące odstępstwa od początkowo określonych celów lub gdy zgłoszone są propozycje zmian, a także ewaluacji pozwalających na identyfikację zmieniającego się kontekstu makroekonomicznego;
- opracowanie i aktualizowanie *Planu ewaluacji Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* oraz koordynację procesu realizacji celów planu ewaluacji;
- przygotowywanie okresowych planów ewaluacji;
- projektowanie badań ewaluacyjnych;
- zlecenie realizacji badań ewaluacyjnych podmiotom zewnętrznym;
- zapewnienie środków finansowych na prowadzenie ewaluacji;
- pozyskiwanie i gromadzenie odpowiednich danych z systemu monitoringu;
- przekazywanie wyników ewaluacji Komitetowi Monitorującemu oraz Krajowej Jednostce Ewaluacji, a także Komisji Europejskiej na jej życzenie;
- upublicznianie wyników przeprowadzonych ewaluacji;
- współpracę z Krajową Jednostką Ewaluacji oraz Komisją Europejską przy ewaluacjach inicjowanych z ich inicjatywy;
- monitorowanie procesu wdrażania rekomendacji sformułowanych w wyniku przeprowadzonych ewaluacji.

Rolą Jednostki Ewaluacyjnej NCBR będzie przygotowanie oraz koordynacja badania od strony zamówienia publicznego, a także dbanie o wykonalność realizacji metod kontrfaktycznych (praca na rzecz zbierania i dostępu do adekwatnych danych). Jednostka nie będzie brała czynnego udziału w realizacji badania oraz sporządzenia oceny Programu w formie raportu. Ewaluator będzie podmiotem zewnętrznym względem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, posiadającym odpowiednie doświadczenie oraz kompetencję w zakresie ewaluacji. Wybór pomiotu będzie dokonany na podstawie otwartego, konkurencyjnego i niedyskryminującego postępowania przetargowego. Ewaluator będzie odpowiedzialny za końcowe brzmienie oceny Programu w formie raportu pisemnego.

W uzasadnionych przypadkach, związanych między innymi z horyzontalnym charakterem ewaluacji, oprócz Jednostki Ewaluacyjnej NCBR, wraz z wejściem w życie Programu Pomocowego do realizacji procesu ewaluacji zostanie powołany **Komitet Monitorujący (KM)** - organ nadzorujący badanie ewaluacyjne, który będzie regularnie informowany o postępach badania ewaluacyjnego. Komitet

Monitorujący został wprowadzony, aby zwiększyć użyteczność badania i jego wyników poprzez zapoznanie przedstawicieli ministerstw nadzorujących NCBR i podmiotów współpracujących w ramach ewaluacji Programu Pomocowego z rekomendacjami oraz wynikami ewaluacji, a także aby w przypadku bieżących potrzeb rozszerzyć zakres badania zachowując ustalenia i ramy planu ewaluacji. Komitet Monitorujący będzie się składać z przedstawicieli NCBR oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W przypadku uczestnictwa przedstawicieli Komitetu Monitorującego w wyborze ewaluatora od każdej osoby wymagane będzie wypełnienie oświadczenia o braku konfliktu interesów.

Zakres zadań Komitetu Monitorującego zawiera :

- monitorowanie procesu ewaluacji;
- zapoznanie się z okresowymi planami ewaluacji;
- identyfikacja i rekomendowanie obszarów badawczych, które powinny zostać poddane ewaluacji;
- zapoznanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami.

Ocena Programu Pomocowego będzie traktowana także jako ewaluacja realizowana w ramach funduszy unijnych, zatem będzie podlegała regułom nadzoru związanych z ewaluacjami UE. Nadzór nad nimi sprawuje Instytucja Zarządzająca POIR, tj. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju regionalnego, która powołała **Grupę Sterującą Ewaluacją** składającą się z przedstawicieli instytucji wdrażających Program operacyjny. Jej zadaniem jest nadzór nad poprawnością metodologiczną badania, użytecznością wyników oraz czuwanie nad komplementarnością badań. Jako, że będą w nią zaangażowani przedstawiciele instytucji niezwiązanych z wdrażaniem I i IV osi POI zapewni to bezstronność oceny raportu z ewaluacji Programu Pomocowego.

6.3 Zespół przeprowadzający ewaluację zewnętrzną

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości badania ewaluacyjnego oraz dotrzymania terminów ustalonych w harmonogramie, zespół ewaluacyjny powinien składać się z co najmniej czterech osób:

- lidera projektu – osoby posiadającej min. 5-letnie doświadczenie w zakresie przeprowadzania badań ewaluacyjnych, odpowiedzialnej za koordynację prac, nadzorowanie zespołu oraz kontakt z instytucją zlecającą badanie;
- specjalisty posiadającego doświadczenie w badaniach ewaluacyjnych programów związanych z pomocą publiczną oraz programów wspierających prace B+R (m. in. programów realizowanych przez NCBR). Rolą niniejszego specjalisty będzie udostępnianie swojej wiedzy na temat zagadnień związanych z pomocą publiczną oraz wyjaśnianie wszelkich pojawiających się w zespole wątpliwości w tym zakresie;
- specjalisty – ekonometryka, posiadającego doświadczenie w zastosowaniu metod konfaktycznych. Rolą specjalisty – ekonometryka będzie stworzenie modeli konfaktycznych do poszczególnych części badania, które muszą zostać przeprowadzone zgodnie z metodami konfaktycznymi;
- specjalisty posiadającego doświadczenie w badaniach ilościowych z wykorzystaniem baz danych urzędów statystycznych. Główną rolą niniejszego specjalisty będzie przeprowadzanie analiz na danych statystycznych przy wykorzystaniu metod innych niż konfaktyczne. Dodatkową rolą niniejszego specjalisty będzie bieżąca pomoc specjalście-ekonometrykowi w konstruowaniu modeli opartych o metodę konfaktyczną.

Z racji dużej liczby analiz przeprowadzanych metodą konfaktyczną w badaniu ewaluacyjnym, zalecane jest, aby co najmniej dwóch członków zespołu posiadało doświadczenie w przeprowadzaniu badań z wykorzystaniem tej metody.

6.4 Kryteria wyboru wykonawców zewnętrznego badania ewaluacyjnego

Wybór ewaluatora powinien być dokonany mając na uwadze jego dotychczasowe **doświadczenia**, **niezależność** oraz posiadane **umiejętności**.

W ramach kryteriów niezależności, doświadczenia i umiejętności przy wyborze ewaluatora powinny zostać spełnione następujące warunki:

- zespół ewaluacyjny nie może być powiązany kapitałowo ani osobowo z instytucją zlecającą badanie ewaluacyjne lub z beneficjentami programu pomocowego – musi być całkowicie niezależny;
- każdy członek zespołu ewaluacyjnego wykonał minimum trzy usługi o wartości 100 tys. zł każda, polegające na przeprowadzeniu badania ewaluacyjnego przedsięwzięć finansowanych ze środków publicznych w okresie ostatnich trzech lat przed okresem składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy, w tym okresie;
- lider zespołu ewaluacyjnego posiada min. 5-letnie doświadczenie w zakresie przeprowadzania badań ewaluacyjnych, przy czym w ciągu ostatnich trzech lat koordynował co najmniej trzy badania ewaluacyjne programów lub projektów lub aktów prawnych dotyczących problematyki rozwoju sektora B+R lub pomocy publicznej;
- w skład zespołu ewaluacyjnego wchodzi specjalista ds. pomocy publicznej, posiadający min. 3-letnie doświadczenie w ciągu ostatnich 10 lat w tym zakresie, który brał udział w co najmniej trzech badaniach ewaluacyjnych programów lub projektów lub aktów prawnych dotyczących pomocy publicznej;
- w skład zespołu ewaluacyjnego wchodzi specjalista-ekonometryk, specjalizujący się w metodach konfraktycznych, posiadający min. 3-letnie doświadczenie w ciągu ostatnich 10 lat w tym zakresie, który przeprowadzał co najmniej trzy badania/analizy z wykorzystaniem metod konfraktycznych;
- w skład zespołu ewaluacyjnego wchodzi specjalista w metodach ilościowych (inny niż ww. specjalista-ekonometryk), posiadający min. 3-letnie doświadczenie w ciągu ostatnich 10 lat w tym zakresie, który brał udział w co najmniej trzech badaniach ewaluacyjnych z wykorzystaniem metod ilościowych.

6.5 Zasoby finansowe

Środki na działania związane z ewaluacją Programu Pomocowego, w tym dotyczące kosztów zatrudnienia, badań, dostępności danych oraz rozpowszechnienia informacji, będą zapewnione ze środków NCBR. Wysokość środków wykorzystywanych w danym roku na badania ewaluacyjne będzie określona w ramach okresowych planów ewaluacji.

6.6 Uzasadnienie dotyczące braku możliwości wyłonienia ewaluatora na obecnym etapie przygotowań

W związku z tym, że plan badania ewaluacyjnego dotyczy Programu Pomocowego mającego charakter wykonawczy w stosunku do Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (oraz innych, jeszcze nieopracowanych programów wsparcia), którego ostateczny kształt nie został zaakceptowany przez Komisję Europejską, na dzień sporządzenia niniejszego planu ewaluacji, niemożliwe jest wskazanie finalnego szacunku liczby projektów, które zostaną przebadane podczas badania ewaluacyjnego. W następstwie tego obecnie niemożliwe jest precyzyjne określenie zakresu i czasochłonności prac przeprowadzanych podczas badania ewaluacyjnego, jak również oszacowanie wartości zamówienia na przeprowadzenie badania ewaluacyjnego. Wybór ewaluatora musi zostać przeprowadzony zgodnie z regulacjami Prawa Zamówień Publicznych, które wymagają, by w momencie publikacji ogłoszenia,

zamawiający posiadał szacunkową wycenę takiego zamówienia. Tak więc biorąc pod uwagę powyższe ograniczenia prawne, nie było możliwe dokonanie wyboru ewaluatora na moment sporządzania planu ewaluacji Rozporządzenia.

7. Jawność

7.1 Proces konsultacji wniosków i rekomendacji badania ewaluacyjnego

Za przeprowadzenie procesu konsultacji **wniosków i rekomendacji badania ewaluacyjnego** odpowiada Jednostka Ewaluacyjna NCBR. Konsultacje z interesariuszami – wszystkimi stronami zgłaszającymi swoje zainteresowanie - powinny mieć miejsce podczas przeprowadzania każdego z badań ewaluacyjnych Programu Pomocowego przewidzianych w harmonogramie. W szczególności ważne jest, aby odbyły się przy przygotowywaniu ewaluacji *mid-term* i końcowej.

Proces konsultacji powinien składać się z przynajmniej jednej rundy. Powinna się ona odbyć po przedstawieniu wstępnych wniosków i rekomendacji z badania ewaluacyjnego i objąć dyskusję nad ich ustaleniami i trafnością w gronie interesariuszy. Interesariusze powinni mieć prawo do formułowania informacji zwrotnej odnośnie wyników i wniosków z ewaluacji.

Fakultatywna, druga runda procesu konsultacji ewaluatora z interesariuszami może się odbyć po przedstawieniu wstępnej wersji raportu ewaluacyjnego lecz przed jego finalnym odbiorem. Konsultacje przeprowadzone w tym momencie powinny pozwolić na doprecyzowanie ostatecznych rekomendacji oraz usunięcie rekomendacji nietrafnych i niemożliwych do wdrożenia (zarówno strategicznych jak i operacyjnych).

7.2 Publikacja planu i raportu końcowego z ewaluacji Programu Pomocowego

W celu zachowania transparentności badania ewaluacyjnego, zarówno niniejszy plan ewaluacji, jak i wszelkie raporty z badania ewaluacyjnego dot. wpływu Programu Pomocowego zostaną umieszczone w formie elektronicznej na stronach internetowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zapewniając tym samym powszechny dostęp do informacji.

Sprawozdanie z końcowej oceny zostanie opublikowane na stronie www.ncbr.gov.pl

Krajowe Inteligentne Specjalizacje

Zgodność projektu z Krajowymi Inteligentnymi Specjalizacjami (KIS) jest jednym z kryteriów dostępu, jakie musi spełnić każdy projekt, który został złożony do dofinansowania. Zgodność z KIS jest elementem oceny wniosku wykonywanej przez eksperta. Wnioskodawca na etapie składania wniosku wskazuje, w którą z wskazanych poniżej specjalizacji wpisuje się dany projekt. Należy również pamiętać, że lista KIS będzie aktualizowana dzięki procesowi przedsiębiorczego odkrywania, co ma umożliwić finansowanie wniosków, które obecnie nie wpisują się w żadną z niżej wymienionych kategorii.

ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO

1. Technologie inżynierii medycznej, w tym biotechnologie medyczne
2. Diagnostyka i terapia chorób cywilizacyjnych oraz w medycynie spersonalizowanej
3. Wytwarzanie produktów leczniczych

BIOGOSPODARKA ROLNO-SPOŻYWCZA, LEŚNO-DRZEWNA I ŚRODOWISKOWA

4. Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego
5. Zdrowa żywność (o wysokiej jakości i ekologiczności produkcji)
6. Biotechnologiczne procesy i produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska

ZRÓWNOWAŻONA ENERGETYKA

7. Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii
8. Inteligentne i energooszczędne budownictwo
9. Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku

SUROWCE NATURALNE I GOSPODARKA ODPADAMI

10. Nowoczesne technologie pozyskiwania, przetwórstwa i wykorzystania surowców naturalnych oraz wytwarzanie ich substytutów
11. Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdatnych do przetworzenia oraz wykorzystanie materiałów i energetyczne odpadów (recykling i inne metody odzysku)
12. Innowacyjne technologie przetwarzania i odzyskiwania wody oraz zmniejszające jej zużycie

INNOWACYJNE TECHNOLOGIE I PROCESY PRZEMYSŁOWE (W UJĘCIU HORYZONTALNYM)

13. Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoproducty
14. Sensory (w tym biosensory) i inteligentne sieci sensorowe
15. Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne
16. Elektronika oparta na polimerach przewodzących
17. Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych
18. Optoelektroniczne systemy i materiały
19. Inteligentne technologie kreacyjne